

Białystok, dnia 28 marca 2025 r.

WOOS.420.3.2023.MR

DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 104, 108 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572 tj.), w związku z art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. i oraz art. 82 i art. 85 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) oraz § 3 ust 1 pkt 67 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), po rozpatrzeniu wniosku Gminy Miejskiej Wysokie Mazowieckie, reprezentowanej przez pełnomocnika Pana Michała Marszałka (Biuro Studiów i Projektów Gospodarki Wodnej i Rolnictwa „Bipromel” Sp. z o.o. z siedzibą ul. Instalatorów 23, 02-237 Warszawa) z dnia 28 marca 2023 r. (data wpływu: 29 marca 2023 r.) w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,

ustalam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Brok w m. Wysokie Mazowieckie”.

I. Określam:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Planowane przedsięwzięcie obejmuje budowę zbiornika retencyjnego na rzece Brok w m. Wysokie Mazowieckie.

Przedsięwzięcie polegać będzie na wykonaniu na rzece Brok kopanego zbiornika retencyjnego z budowlą upustową - jazu wraz z przepławką. Powstanie w miejscu istniejącego koryta rzeki w około 81 km jej biegu na długości ok 660 m i na terenach przyległych do niego. Projektowany zbiornik w skali wodnych zbiorników przepływowych będzie niewielkim zbiornikiem (o długości około 660 m i szerokości około 130÷230 m). Średnia głębokość zbiornika wyniesie około 2,40 m. Zbiornik będzie pełnił dwie główne funkcje: przeciwpowodziową i retencyjną.

W ramach planowanych robót związanych z realizacją przedsięwzięcia przewiduje się:

- wykonanie robót przygotowawczych i rozbiórkowych,
- wykonanie tymczasowego kanału obiegowego wraz z grodzami ziemnymi,
- wykonanie jazu wraz z ścianką szczelną (element konstrukcyjny jazu),
- wykop (formowanie) czaszy zbiornika,
- wykonanie przepławki,
- wykonanie przepustu (przejazdu) tymczasowego w końcowej części zbiornika,
- formowanie deponii mas ziemnych (miejsce składowania gruntów pozyskanych w czasie wykonywania wykopów),
- wykonanie pasa eksploatacyjnego wzdłuż rzeki Brok do ulicy Białostockiej wraz z przepustami na rowach,
- wykonanie ciągów komunikacyjnych wokół zbiornika,
- wykonanie kładki drewnianej w końcowej części zbiornika,

- kształtowanie obszaru obsługi zbiornika (wyrównanie terenu), wykonanie robót porządkowych i nasadzeń roślinnych.

Wymiary i parametry projektowanego zbiornika:

- szerokość zbiornika około 130 ÷ 230m,
- długość zbiornika około 660 m,
- głębokość średnia około 2,40 m,
- całkowita powierzchnia zbiornika (powierzchnia wykopu) około 10,4 ha,
- poziom wody MaxPP 138,91m n.p.m. (Amsterdam),
- poziom wody NPP 137,96 m n.p.m.,
- poziom wody MinPP 136,16 m n.p.m.
- pojemność zbiornika przy NPP około - 200 tys. m³,
- wysokość piętrzenia (NPP ponad poziom dna rzeki) około H=2,0 m.

Powierzchnia zajęta pod inwestycję (zbiornik, przepławka, przewidziane ciągi pieszo-rowerowe oraz miejsce deponowania gruntu z wykopu) wynosić będzie około 18,3 ha, dodatkowo powierzchnia pod obszar obsługi zbiornika wynosi około 2,2 ha. Grunty na których planowany jest zbiornik to grunty orne użytkowane rolniczo. Na terenach tych nie występują tereny podmokłe czy naturalne obszary wodno-błotne. Koryto rzeki zostało w przeszłości uregulowane.

Przedsięwzięcie jest zlokalizowane poza obszarami chronionymi ustanowionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.).

Budowa zbiornika pozwoli na widoczne ograniczenie częstotliwości i zasięgu występowania podtopień.

2. Istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

1. Lokalizacje zaplecza budowy i miejsca zajęć czasowych, takie jak: place technologiczne, zaplecza budowy, składy materiałów budowlanych, parkingi, lokalizować w oddaleniu od koryta rzeki, poza terenami podmokłymi i zagrożonymi zalaniem wodami powodziowymi.
2. Roboty ziemne, związane z budową zbiornika oraz budowli upustowej – jazu, obiektów tymczasowych (m.in. przepust drogowy) i towarzyszących prowadzić tylko przy niskich i średnich stanach wody w rzece Brok na odcinku planowanej budowy zbiornika z zachowaniem ciągłości przepływu w rzece oraz przepływu nienaruszalnego.
3. Wykopy związane z budową zbiornika na długości ok. 660 m rzeki Brok prowadzić z podziałem na sektory, przy czym w pierwszej kolejności wykonać sektory skrajne, tj. wykopy czaszy zbiornika po prawej i lewej stronie rzeki bez ingerencji w koryto ciekłu a następnie wykopy w sektorze centralnym tj. związanym z korytem rzeki.
4. W celu wykonania na rzece Brok przed zbiornikiem budowli upustowej – jazu, należy wykonać tymczasowy kanał obiegowy, którym należy prowadzić wody rzeki Brok na czas budowy obiektu. Kanał tymczasowy wykonać na sucho (bez odcinka wlotowego i wylotowego) i dopiero po jego wybudowaniu skierować do jego koryta wody rzeki.
5. Prace związane z budową zbiornika i budowli upustowej – jazu oraz infrastrukturą towarzyszącą prowadzić w taki sposób, aby minimalizować zmętnienie wody w rzece.
6. W celu umożliwienia migracji ryb w związku z budową budowli upustowej – jazu należy wykonać przepławkę o charakterze naturalnego koryta rzecznoego, dostosowaną

dla występujących w cieku gatunków ryb, uwzględniając zarówno spadek jak i średnią prędkość przepływu wody (nawet podczas niżówek) o rzędnych dna uwzględniających przepływ nienaruszalny. Przepławkę wykonać pod nadzorem specjalisty posiadającego wiedzę z zakresu ichtiologii.

7. Przepławkę należy wykonać na etapie budowy zbiornika i jazu, tak aby zachować ciągłość biologiczną w cieku po rozpoczęciu eksploatacji zbiornika i jazu.
8. W miejscu budowy ciągu komunikacyjnego przeprowadzić działania o charakterze renaturyzacyjnym tj. wykonać dwie przyzmy żwirowo-kamienne w dnie rzeki, z użyciem naturalnych materiałów, w celu wprowadzenia elementów zmienności w jednolitym uregulowanym korycie rzeki.
9. Strefę przyległą do zbiornika obsadzić roślinnością szuwarową, skupiskami roślinności drzewiastej i krzewiastej w celu utworzenia buforu wychwytyjącego dopływające związki biogenne.
10. Napelnianie zbiornika przeprowadzić stopniowo w czasie wiosennych wezbrań, tak aby nie zaburzyć reżimu hydrologicznego cieku.
11. Gospodarowanie wodą w zbiorniku prowadzić z zachowaniem przepływu nienaruszalnego i gwarantowanego dla rzeki Brok.
12. Zarybienie zbiornika wykonać z zachowaniem odpowiedniego składu gatunkowego ryb, określonego przez specjalistę posiadającego wiedzę z zakresu ichtiologii.
13. Na zbiorniku wprowadzić zakaz stosowania zanęty podczas amatorskiego połowu ryb w celu ograniczenia eutrofizacji wód.
14. Corocznie po okresie wegetacji wykaszć przybrzeżną roślinność i usuwać ze zbiornika w celu ograniczenia akumulacji materii organicznej w zbiorniku.
15. Prowadzić monitoring ilości wody zasilającej zbiornik i odpływającej ze zbiornika w celu kontroli zachowania w korycie przepływu nienaruszalnego oraz monitoring migracji ryb i innych organizmów przez przepławkę w celu oceny skuteczności jej działania a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w ww. zakresie należy podjąć działania naprawcze.
16. Co 5-7 lat od wybudowania zbiornika wykonywać jego odmulanie w części napływowej oraz centralnej w celu zachowania projektowych parametrów zbiornika oraz zachowania i poprawy jakości wód płynących w rzece Brok poniżej zbiornika.
17. Wydobyte ze zbiornika osady i namuły zagospodarować w sposób uniemożliwiający ich spływ do wód powierzchniowych.
18. Ewentualne usuwanie drzew i krzewów prowadzić poza terminem od 15 marca do 31 lipca z uwagi na okres lęgowy ptaków. Dopuszczalne jest dokonanie wycinki w ww. terminie, jednak wyłącznie po stwierdzeniu przez ornitologa braku gniazd i osobników ptaków.

II. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

Przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych w rozumieniu rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

III. Wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Przedsięwzięcie nie będzie oddziaływało transgranicznie na środowisko ze względu na znaczną odległość od granic państwa i lokalny zasięg oddziaływania.

IV. Konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

W niniejszej decyzji nie ustala się obowiązku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

V. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

VI. Na podstawie art. 108 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572 tj.) niniejszej decyzji nadaję rygor natychmiastowej wykonalności.

VII. Załącznik nr 1 pn.: Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi integralną część niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 28 marca 2023 r. (data wpływu: 29 marca 2023 r.) Gmina Miejska Wysokie Mazowieckie, reprezentowana przez pełnomocnika Pana Michała Marszałka (Biuro Studiów i Projektów Gospodarki Wodnej i Rolnictwa „Bipromel” Sp. z o.o. z siedzibą ul. Instalatorów 23, 02-237 Warszawa) wystąpiła do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Brok w m. Wysokie Mazowieckie”.

Wnioskowana inwestycja należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 67 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.), dla których sporządzenie raportu może być wymagane.

Przedmiotowe przedsięwzięcie będzie realizowane na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, dlatego zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt. 1 lit. i ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska, w tym konkretnym przypadku - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Przedsięwzięcie pn.: „Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Brok w m. Wysokie Mazowieckie” będzie realizowane na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych. W związku z powyższym nie było wymagane przedłożenie wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (zgodnie z art. 64 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Pełnomocnik Inwestora pismem z dnia 4 kwietnia 2023 r. (data wpływu: 6 kwietnia 2023 r.), znak: P-2/521-1001-9/23 uszczegółowił wniosek, wskazując lokalizację zbiornika (określając numery działek).

Dysponując wnioskiem oraz kompletem dokumentów wymienionych w art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku obwieszczeniem z dnia 7 kwietnia 2023 r. poinformował strony postępowania o wszczęciu w dniu 6 kwietnia 2023 r. postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Ponadto tut. organ poinformował, iż zgodnie z art. 49 Kpa, o wszystkich kolejnych czynnościach administracyjnych, strony postępowania będą informowane obwieszczeniem, zamieszczonym wyłącznie w BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Obwieszczenie to zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w Białymstoku od dnia 11 kwietnia 2023 r. oraz było wywieszone na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Białymstoku od dnia 7 kwietnia 2023 r. na okres 14 dni oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego i w BIP Urzędu Miejskiego w Wysokiem Mazowieckiem w dniach od 7 kwietnia 2023 r. do 24 kwietnia 2023 r.

Ponadto pismem z dnia 7 kwietnia 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku wystąpił do Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku oraz do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Sokołowie Podlaskim o wyrażenie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla analizowanego przedsięwzięcia.

Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku pismem z dnia 13 kwietnia 2023 r. przekazał wg właściwości ww. pismo Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Wysokiem Mazowieckiem.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wysokiem Mazowieckiem pismem z dnia 24 kwietnia 2023 r., znak: NZ.7040.25.2023 poinformował, iż brak jest podstaw prawnych do rozpatrzenia niniejszej sprawy przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W dniu 27 kwietnia 2023 r. ww. organ wydał w niniejszej sprawie Opinię nr 33/NZ/2023, w której nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W ocenie organu sanitarnego przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w niniejszej sprawie nie jest wymagane, ponieważ realizacja i eksploatacja inwestycji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Przy prawidłowo prowadzonych pracach realizacja przedsięwzięcia nie powinna pogorszyć warunków aerosanitarnych, akustycznych, jakości powietrza i jakości wód, jak również nie powinna negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Sokołowie Podlaskim w dniu 24 kwietnia 2023 r. przekazało wg właściwości pismo tut. organu z dnia 7 kwietnia 2023 r. z prośbą o wyrażenie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie w dniu 12 maja 2023 r. przesłało do tut. organu zawiadomienie informujące o przesunięciu terminu wydania opinii w przedmiotowej sprawie.

W dniu 15 maja 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku zawiadomił o wydłużeniu terminu sprawy (z uwagi na konieczność dokonania dalszych czynności administracyjnych w sprawie – m.in. oczekiwania na opinię wód polskich).

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie postanowieniem z dnia 29 maja 2023 r., znak: LU.RZS.4901.5.2023.AP stwierdził konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ze względu na możliwy negatywny wpływ tego przedsięwzięcia na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w ustawie Prawo Wodne i określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Biorąc pod uwagę ww. postanowienie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku postanowieniem znak: WOOŚ.420.3.2023.MR w dniu 31 maja 2023 r. nałożył na inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Brok w m. Wysokie Mazowieckie”, określając zakres raportu o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko w pełnym zakresie wg art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem zakresu, które ustaliło Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku jednocześnie obwieszczeniem z dnia 31 maja 2023 r. poinformował strony postępowania o powyższym oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz składania uwag i wniosków. Obwieszczenie to zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w Białymstoku od dnia 31 maja 2023 r. na okres 14 dni.

W dniu 29 czerwca 2023 r. tut. organ postanowieniem znak: WOOŚ.420.3.2023.MR zawiesił postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku obwieszczeniem z dnia 29 czerwca 2023 r. poinformował strony postępowania o powyższym. Obwieszczenie to zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ od dnia 30 czerwca na okres 14 dni.

W dniu 23 sierpnia 2023 r. inwestor reprezentowany przez pełnomocnika, z uwagi na nowe okoliczności sprawy (rozszerzenie zakresu prac o wykonanie utwardzonego pasa eksploatacyjnego łączącego projektowany zbiornik z ulicą Białostocką) przesłał Aneks nr 1 do Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia.

Biorąc pod uwagę powyższe, tut. organ w dniu 31 sierpnia 2023 r.: podjął zawieszone w dniu 29 czerwca 2023 r. postępowanie, ponownie wystąpił do organów opiniujących: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wysokiem Mazowieckiem i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie o opinię co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia z uwagi na zwiększony zakres przedsięwzięcia oraz jednocześnie obwieszczeniem zawiadomił strony postępowania o wydłużeniu terminu załatwienia sprawy z uwagi na dokonanie dalszych czynności administracyjnych (oczekiwanie na opinię inspekcji sanitarnej i organu właściwego do wydania oceny wodnoprawnej). Obwieszczenie to zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w Białymstoku od dnia 31 sierpnia na okres 14 dni.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wysokiem Mazowieckiem pismem z dnia 12 września 2023 r. znak: NZ.7040.25.2023 podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w opinii z dnia 27 kwietnia 2023 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie postanowieniem z dnia 21 września 2023 r., znak: LU.RZS.4901.5.2023.AP stwierdził konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania

przedsięwzięcia na środowisko ze względu na możliwy negatywny wpływ tego przedsięwzięcia na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w ustawie Prawo Wodne i określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Biorąc pod uwagę ww. postanowienie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku postanowieniem znak: WOOS.420.3.2023.MR z dnia 28 września 2023 r. nałożył na inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Brok w m. Wysokie Mazowieckie”, określając zakres raportu o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko w pełnym zakresie wg art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.), ze szczególnym uwzględnieniem zakresu, które ustaliło Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku jednocześnie obwieszczeniem z dnia 28 września 2023 r. poinformował strony postępowania o powyższym oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz składania uwag i wniosków. Obwieszczenie to zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w Białymstoku od dnia 28 września 2023 r.

Pismem z dnia 23 października 2023 r. (data wpływu: 24 października 2023 r.) Inwestor reprezentowany przez pełnomocnika przedłożył opracowany raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dot. analizowanej inwestycji.

Biorąc pod uwagę powyższe, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku w dniu 27 października 2023 r. wystąpił do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie z prośbą o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia pn.: „Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Brok w m. Wysokie Mazowieckie”. Jednocześnie obwieszczeniem z dnia 27 października 2023 r. poinformował strony postępowania o powyższym oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz składania uwag i wniosków. Obwieszczenie to zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w Białymstoku od dnia 27 października 2023 r. na okres 14 dni.

W toku powyższego uzgadniania, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie 4 - krotnie wzywało do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko. Ostatecznie wskazywane przez ww. organ braki zostały uzupełnione pismem z dnia 10 października 2024 r. (data wpływu: 15 października 2024 r.).

W trakcie trwania ww. uzupełnień tut. organ przedłużał terminy załatwienia sprawy z uwagi na trwającą procedurę uzupełniania dokumentacji i czas wydania rozstrzygnięcia przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie.

W dniu 22 listopada 2024 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie postanowieniem znak: LU.RZS.4900.65.2023.AP uzgodnił realizację analizowanego przedsięwzięcia i określił jego warunki.

W dniu 26 listopada 2024 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) przystąpił do procedury z udziałem społeczeństwa, informując społeczeństwo o możliwości zapoznania się

z dokumentami i składania ewentualnych uwag i wniosków w terminie 30 dni od daty podania niniejszej informacji do publicznej wiadomości.

Społeczeństwo zostało powiadomione o tym fakcie obwieszczeniem z dnia 26 listopada 2024 r. Obwieszczenie to zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w Białymstoku od dnia 26 listopada 2024 r. oraz na tablicy ogłoszeń tut. urzędu od dnia 26 listopada 2024 r. na okres 30 dni oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wysokiem Mazowieckiem i BIP Urzędu w dniach od 26 listopada 2024 r. do 27 grudnia 2024 r.

W toku trwającego postępowania tut. organ w dniu 30 grudnia 2024 r. przedłużył termin załatwienia sprawy do dnia 28 lutego 2025 r. z uwagi na konieczność umożliwienia stronom postępowania wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku jednocześnie obwieszczeniem z dnia 30 grudnia 2024 r. poinformował strony postępowania o powyższym. Obwieszczenie to zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w Białymstoku od dnia 30 grudnia 2024 r. na okres 14 dni.

W dniu 13 lutego 2025 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku zawiadomił strony postępowania o zebraniu materiału dowodowego. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku jednocześnie obwieszczeniem z dnia 13 lutego 2025 r. poinformował strony postępowania o powyższym. Obwieszczenie to zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w Białymstoku od dnia 13 lutego 2024 r. na okres 14 dni.

W dniu 27 lutego 2025 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku postanowieniem zawiadomił, że sprawy nie można załatwić w ustawowym terminie z uwagi na konieczność umożliwienia stronom postępowania wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji i wskazał nowy termin załatwienia sprawy do dnia 28 marca 2025 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku jednocześnie obwieszczeniem z dnia 27 lutego 2025 r. poinformował strony postępowania o powyższym. Obwieszczenie to zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ w Białymstoku od dnia 28 lutego 2025 r. na okres 14 dni.

Podstawę do analizy i oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko i wypracowania stanowiska w przedmiotowej sprawie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku stanowiły następujące dokumenty: raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z załącznikami, uzupełnienia inwestora na wezwania tut. organu, opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wysokiem Mazowieckiem oraz uzgodnienie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Planowane przedsięwzięcie obejmuje budowę zbiornika retencyjnego na rzece Brok w m. Wysokie Mazowieckie.

Projektowany zbiornik zostanie zlokalizowany w województwie podlaskim, powiat wysokomazowiecki, gmina miejska Wysokie Mazowieckie, obręb ewid. Wysokie Mazowieckie.

Przedsięwzięcie polegać będzie na wykonaniu na rzece Brok kopanego zbiornika retencyjnego z budowlą upustową - jazu wraz z przepławką. Zbiornik zlokalizowany będzie w górnej części zlewni rzeki Brok i będzie pełnił dwie główne funkcje: przeciwpowodziową i retencyjną.

W ramach planowanych robót związanych z realizacją przedsięwzięcia przewiduje się: wykonanie robót przygotowawczych i rozbiórkowych, wykonanie kanału obiegowego oraz jazu, wykonanie ścianki szczelnej (element konstrukcyjny jazu), wykop czaszy zbiornika i wykonanie przejazdu tymczasowego, wykonanie dróg eksploatacyjnych, wykonanie

przeplawki, formowanie deponii mas ziemnych (miejsce składowania gruntów pozyskanych w czasie wykonywania wykopów), wykonanie ciągów komunikacyjnych wokół zbiornika oraz pasa eksploatacyjnego wzdłuż rzeki do ulicy Białostockiej w m. Wysokie Mazowieckie, wykonanie robót porządkowych i nasadzeń roślinnych.

Wymiary i parametry projektowanego zbiornika:

- szerokość zbiornika około $130 \div 230$ m,
- długość zbiornika około 660 m,
- głębokość średnia ok. 2,40 m,
- całkowita powierzchnia zbiornika (powierzchnia wykopu) około 10,4 ha,
- poziom wody MaxPP 138,91 m n.p.m.,
- poziom wody NPP 137,96 m n.p.m.,
- poziom wody MinPP 136,16 m n.p.m.
- pojemność zbiornika przy NPP około - 200 tys. m³,
- wysokość piętrzenia NPP ponad poziom dna rzeki około $H=2,0$ m.

Projektowany zbiornik ma mieć charakter zbiornika przepływowego na rzece Brok. Powstanie w miejscu istniejącego koryta rzeki w około 81 km jej biegu na długości ok 660 m i na terenach przyległych do niego. Na terenach tych nie występują tereny podmokłe czy naturalne obszary wodno-błotne. Koryto rzeki zostało w przeszłości uregulowane.

Można przypuszczać, iż w trakcie realizacji przedsięwzięcia może dojść do krótko trwającego, na czas prowadzonych robót, wzrostu emisji zanieczyszczeń do środowiska w postaci pyłów w wyniku prowadzonych robót ziemnych, spalin z urządzeń drogowych oraz emisji hałasu związanego z pracą sprzętu budowlanego, jednak w aktach sprawy przedstawiono rozwiązania minimalizujące, których zastosowanie pozwoli na zmniejszenie uciążliwości, tym bardziej, że przewiduje się wykonanie robót budowlanych zgodnie z technologią powszechnie stosowaną przy tego typu pracach.

Dla prawidłowego funkcjonowania obiektu, w sposób nie naruszający standardów jakości środowiska oraz w oparciu o nowoczesne rozwiązania w dziedzinie ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, inwestor przewiduje zastosowanie szeregu rozwiązań umożliwiających prawidłową eksploatację obiektu oraz zmniejszenie ewentualnych uciążliwości dla otoczenia poprzez, między innymi:

Faza realizacji :

- wyznaczenie miejsc zajęć czasowych takich jak: place technologiczne, zaplecza budowy, składy materiałów budowlanych, parkingi z dala od siedzib ludzkich i koryta rzeki. Nawierzchnia placu zaplecza budowy zostanie uszczelniona i utwardzona w części zapewniającej możliwość bezpiecznej obsługi maszyn, pojazdów i urządzeń budowlanych oraz składowania odpadów zgodnie z wymaganymi przepisami i zaleceniami.
- transport sprzętu, materiałów i urobku ziemnego nastąpi po istniejącej sieci dróg publicznych oraz w pasie budowy.
- prowadzenie stałej kontroli sianu technicznego środków transportu i urządzeń wykorzystywanych w trakcie budowy z utrzymywaniem ich w pełnej sprawności.
- w czasie prac budowlanych ograniczona zostanie jałowa praca silników pojazdów i urządzeń.
- w miejscach obsługi maszyn i sprzętu budowlanego zostanie wykonane zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń – utwardzenie i uszczelnienie nawierzchni.
- prace budowlane ze względu na sąsiedztwo z terenami zamieszkanymi oraz podlegającymi ochronie prowadzone będą wyłącznie w porze dziennej (6.00- 20.00).

- ścieki bytowe, powstające w związku z prowadzeniem prac budowlanych. gromadzone będą w przenośnych sanitariatach, a następnie okresowo wywożone do oczyszczalni ścieków.
- wytwarzane odpady magazynowane będą w sposób selektywny, a następnie przekazywane specjalistycznym firmom.

W trakcie realizacji inwestycji wystąpią okresowe zwiększone emisje hałasu, drgań i zapylenia spowodowane pracą maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, jednakże będą one miały charakter krótkotrwały, lokalny i ustąpią po zakończeniu fazy realizacji. Po zrealizowaniu inwestycji w fazie eksploatacji nie będą powstawały żadne odpady.

Projektowany zbiornik wodny wraz z obiektami, budowlami hydrotechnicznymi i urządzeniami towarzyszącymi służyć będzie wielu celom, a głównie: ograniczeniu zasięgu podtopień na terenie miasta Wysokie Mazowieckie, zwiększeniu retencji wody w rzece Brok. podniesieniu walorów krajobrazowych i estetycznych obszaru a przez to rozwojowi turystyki oraz stworzeniu miejsca rekreacji dla mieszkańców miasta Wysokie Mazowieckie.

Przedmiotowa inwestycja została wymieniona w „Aktualizacji Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły” (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. z 2022 r. poz. 2739)) pod nr W_B_3006 z przewidywanym terminem realizacji działania lata 2022-2027. Opis działania z ww. Planu: „Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Brok, obejmującego tereny przyległe po obu stronach koryta rzeki, zlokalizowanego w północno-wschodniej części miasta Wysokie Mazowieckie. Powierzchnia przeznaczona pod budowę zbiornika to około 15 hektarów.”

Obszar inwestycji zaklasyfikowany jest jako tereny silnie zagrożone suszą. Ze względu na uregulowany charakter cieku oraz brak przeszkód spływ wód w korycie cieku następuje w dość szybkim tempie. Zgodnie z dokumentacją budowa zbiornika pozwoli na czasowe retencionowanie wód w czasie gwałtownych wezbrań co pozwoli na spłaszczenie fali wezbraniowej w korycie rzeki i zwiększenie retencji w dolinie rzeki, w tym retencji gruntowej. Dzięki zwiększeniu retencji gruntowej zmniejszy się skutki suszy co jest zgodne z założeniami „Planu przeciwdziałania skutkom suszy” (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r., w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1615)).

Jak wskazano w Raporcie, wykonana na potrzeby koncepcji budowy zbiornika analiza i modelowanie przepływu wód powodziowych w korycie rzeki Brok na terenie miasta Wysokie mazowieckie wykazała, że w zasięgu bezpośredniego zalewu wód powodziowych o prawdopodobieństwie wystąpienia Q1% znajduje się kilkanaście budynków mieszkalnych, dodatkowo następne kilkadziesiąt zagrożone jest powstaniem mniejszych szkód spowodowanych wezbraniem (podtopienia piwnic, terenów posesji, budynków i wiat gospodarczych, itp.). Szacowana liczba mieszkańców, których te szkody dotyczą wynosi około 300-400. Budowa zbiornika pozwoli na ograniczenie częstotliwości i zasięgu występowania podtopień. Jak wskazano w Raporcie, zbiornik będzie w stanie zredukować wielkość fali powodziowej Q1% o około 11%.

Zgodnie z podziałem dokonany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300) przedmiotowa inwestycja zlokalizowana jest w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych (zwana dalej JCWP) oznaczonej kodem: „Brok do Siennicy” wg. rejestru krajowego nr RW200010267147639. Jest to naturalna część wód, typ: PNp. Potok lub strumień nizinny piaszczysty, monitorowana. Stan ogólny zły. Główne źródła presji determinujących stan wód w obrębie danej JCWP: troficzne - nawożenie i depozycja, presje

zasalające - ścieki przemysłowe i komunalne, presje z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających nie występują, hydromorfologiczne - obiekty mostowe - rzeki pozostałe, chemiczne rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski, rolnictwo, leśnictwo; nieznane (substancje zakazane). Cel środowiskowy: umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 μ S/cm), IO, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki – II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D. Zgodnie z wynikami monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (zwany dalej GIOŚ) w „Klasyfikacji wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023” nie badano w 2023 r. wskaźnika diadromicznego D na jednolitej części wód powierzchniowych Brok do Siennicy. Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. JCWP nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, jest natomiast przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Na terenie zlewni JCWP nie występują obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. Nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym. Nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 ww. dyrektywy dla tej JCWP.

Na podstawie monitoringu GIOŚ dokonano oceny stanu JCWP Brok do Siennicy w latach 2016 – 2021, na podstawie badań w reprezentatywnym punkcie pomiarowo kontrolnym monitorowania stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych nr PL01S0801_1355 o nazwie „Brok – Ołdaki”, który przedstawia się następująco: klasa elementów biologicznych – 4, klasa elementów hydromorfologicznych (HIR) – 2, klasa elementów fizykochemicznych – >2, Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne – 2. Ogólna klasyfikacja stanu ekologicznego - słaby stan ekologiczny. Klasyfikacja stanu chemicznego – poniżej dobrego. Ogólna ocena stanu wód JCWP Brok do Siennicy – zły stan wód.

W 2022 r. dla jednolitej części wód powierzchniowych Brok do Siennicy dokonano badań monitoringowych w punkcie pomiarowo – kontrolnym nr PL01S0801_3829 o nazwie „Brok - pow. Siennicy”, wyznaczonym w nowej lokalizacji (ok. 4 km w górę rzeki Brok), które przedstawiono w klasyfikacji wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022 i stwierdzono następujący stan: w zakresie badań elementów biologicznych – klasa 4 (zbadano: fitobentos: 0,29 klasa 4, makrofity 0,451 – klasa 3, makrobezkręgowce bentosowe 0,548 klasa 3, ichtiofauna (EFI+PL) klasa 4), w zakresie obserwacji hydromorfologicznych (HIR) - 0,708 – klasa 2, w zakresie elementów fizykochemicznych – klasa >2.

W 2023 r. dla jednolitej części wód powierzchniowych Brok do Siennicy monitoring GIOŚ nie obejmował elementów biologicznych ani hydromorfologicznych. Zbadano

przewodność w 20°C, która wyniosła 1341 tj. klasa >2, tlen rozpuszczony klasa 1. Stwierdzono klasę elementów fizyko- chemicznych >2.

Przedsięwzięcie zlokalizowane jest w obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonym kodem PLGW200055, która charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym oraz chemicznym. Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy. Osiągnięcie celów środowiskowych oceniono jako niezagrożone. JCWPd jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. W obrębie JCWPd znajdują się obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Teren planowanej inwestycji leży poza obszarem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. W rejonie inwestycji nie znajdują się strefy ochrony pośredniej ujęcia wody podziemnej. Najbliższe ujęcia znajdujące się na obszarze aglomeracji Wysokie Mazowieckie zlokalizowane są w odległości około 1,3 km - ujęcie miejskie na potrzeby społeczności lokalnej (ul. 1 Maja 6) oraz w odległości 1,8km – ujęcie zakładowe. Dla ujęć tych nie zostały ustanowione strefy ochrony pośredniej.

Przedmiotowa inwestycja planowana jest do realizacji na długości ok. 660 m na odcinku źródłowym rzeki Brok, stanowiącej jednolitą część wód powierzchniowych. Rzeka ta na odcinku ciek planowanym do przebudowy nie jest zasobna w wodę, przepływ średni niski wynosi około 111 l/s (SNQ wyliczone wg. wzoru Stachy – 0,111 m³/s) . Rzeka na odcinku zbiornika posiada niewielką szerokość, która wynosi 3 ÷ 5 m. Źródłowa część zlewni ma odmienny charakter od części dolnej oraz środkowej. Na odcinku powyżej miasta Wysokie Mazowieckie rzeka została uregulowana, poniżej miasta zachowała swój naturalny charakter. Trasa rzeki jest prostolinijna z występującymi co 200-300m regularnymi łukami. Kształt koryta w miejscu realizacji inwestycji został uformowany w sztuczny sposób, jest regularne o kształcie trapezu i stałym spadku.

Na odcinku ciek, gdzie realizowana będzie inwestycja nie były wykonywane badania stanu wód rzeki w ramach dostępnych danych monitoringu środowiska. Punkt pomiarowo – kontrolny o nazwie „Brok - pow. Siennicy” i kodzie PL01S0801_3829, dla oceny stanu JCWP Brok do Siennicy obecnie oddalony jest od miejsca realizacji inwestycji o ok. 19 km zlokalizowany jest w dolnej części zlewni w miejscowości Czyżew.

Rozpatrując stan czystości wód rzeki Brok należy zwrócić uwagę, że głównym czynnikiem kształtującym stan wód jest wpływ miasta Wysokie Mazowieckie, zrzut z oczyszczalni ścieków, która obsługuje zarówno ścieki komunalne z miasta jak i ścieki z zakładów mleczarskich. Stopień oczyszczenia tych ścieków i ich jakość w bardzo dużym stopniu determinują stan wód w rzece na odcinku poniżej miasta, czyli przyległym do inwestycji odcinku rzeki. Dodatkowo w mieście znajduje się kilkanaście wylotów kanalizacji deszczowej odprowadzających wody opadowe do rzeki.

W Raporcie przedstawiono wyniki badań parametrów biologicznych w miejscu planowanej inwestycji i wskazano, że fitobentos IO – 0,31, makrofity MIR – 0,552, makrobezkręgowce bentosowe MMI_PL – 0,722, ichtiofauna EFI+PL (indeks z dominacją ryb karpiowatych, brodenie) – 0,332. Hydro- morfologiczny indeks rzeczny (HIR) określono na poziomie 0,492. Powyższe parametry wskazują na IV klasę jakości wód elementów biologicznych oraz III klasę HIR. Klasyfikację stanu fizykochemicznego wód określono w Raporcie jako stan poniżej dobrego. Woda posiadała odczyn o charakterze zasadowym. Zawartość tlenu oraz nasycenie wody tlenem nie wskazuje na jego deficyt. Jednak dość wysokie przewodnictwo elektrolityczne wody osiągające około 745 µS/cm-1 oraz dość duża zawartość zawiesiny rozpuszczonej (TSS) i całkowitego węgla organicznego (TOC) wskazuje na spore zanieczyszczenie wód rzeki. Wskazują na to również dość wysokie zawartości detergentów (SUR) i azotu amonowego. Stąd też, zarówno chemiczne

(ChZT) jak i biologiczne (BZT) zapotrzebowanie na tlen osiągają wartości powyżej średnich. W wodach rzeki stwierdzono nieco wyższe stężenia fosforanów.

Planowany zbiornik, ze względu na swoje niewielkie wymiary oraz położenie w górnej części zlewni oraz powyżej miasta Wysokie Mazowieckie, będzie miał charakter lokalny. Jak wskazano w Raporcie, zarówno powierzchnia zbiornika jak i jego pojemność sprawiają, że nie będzie wpływał na regulację przepływu wód w rzece, w jej niższym biegu. Zbiornik zostanie tak zaprojektowany aby zachować przepływ nienaruszalny w rzece Brok na odpływie ze zbiornika. Oddziaływanie zbiornika, polegające na ograniczeniu w rzece przepływów wezbraniowych, spowodowanych przez lokalne deszcze nawalne. Największe oddziaływanie zbiornika związane będzie z funkcją retencjonowania wody, zarówno w zbiorniku, jak też w profilu glebowym (retencja gruntowa).

Oddziaływanie inwestycji związane z okresem realizacji prac polegać będzie głównie na czasowym przełożeniu koryta rzeki Brok podczas budowy kanału obiegowego na czas budowy jazu, oraz wykopie czaszy zbiornika i wykonanie przejazdu tymczasowego oraz dróg eksploatacyjnych, wykonanie przepławki, formułowaniu deponii mas ziemnych i budowie elementów towarzyszących tj. ciągów komunikacyjnych wokół zbiornika i pomostu drewnianego częściowo wchodzącego w koryto rzeki.

Na czas budowy budowli piętrząco-upustowej (jazu o stałej koronie), wody rzeki Brok odcinkowo zostaną skierowane do tymczasowego kanału obiegowego. Tymczasowy kanał będzie posiadał niewielką długość około 160 m. Koryto kanału wykonane zostanie o konstrukcji kanału ziemnego, zbliżonego do naturalnych parametrów rzeki w miejscu budowy. Kanał tymczasowy wykonany będzie na sucho (bez odcinka wlotowego i wylotowego). Następnie zostanie wykonany przekop od strony wody dolnej, a kanał częściowo wypełni się wodą. Taka technologia wykonania kanału pozwoli na ograniczenie zmętnienia wody w początkowym okresie pracy kanału. Miejsce budowy zostanie odgrodzone od przepływu wody płynącej rzeki przy pomocy tymczasowych gródz ziemnych uszczelnionych folią ze skarpami umocnionymi narzutem kamiennym. Po wykonaniu jazu, grodzie zostaną rozebrane, a przepływ skierowany na powrót do koryta rzeki i dalej przez wykonaną budowlę. Oddziaływanie wykonania kanału będzie stosunkowo krótkotrwałe i ustąpi po jego likwidacji. Ze względu na niewielką długość wyłączanego odcinka rzeki (około 60-70m), nie przewiduje się istotnej utraty siedlisk na odcinku JCWP.

W celu ograniczenia powstawania zmętnienia wody w rzece spowodowanej wykopem czaszy zbiornika przewidziano podział zbiornika na trzy sektory. Sektor centralny związany z korytem rzeki oraz dwa sektory skrajne położone po prawej i lewej stronie sektora centralnego. W pierwszej kolejności wykopane zostaną sektory skrajne, bez ingerencji w koryto rzeki. W czasie wykonywania wykopu w sektorach skrajnych woda płynąć będzie korytem rzeki i nie będzie mącona czy zanieczyszczana produktami erozji. Dopiero w ostatnim etapie wykop obejmie część zbiornika związaną z korytem rzeki. W czasie tego etapu będzie dochodzić do zwiększonej dostawy do wód rzeki produktów erozji pochodzących z kopanej części zbiornika. Na skutek zastosowania sektorów okres zwiększonego zmętnienia wody będzie znacznie krótszy niż w przypadku braku podziału na sektory. Napęlnianie zbiornika będzie wykonane w czasie wiosennego wezbrania, co nie spowoduje znaczącego ograniczenia przepływu w rzece.

Wykopany grunt z czaszy zbiornika składowany zostanie na prawym brzegu rzeki w formie sztucznego wzniesienia – deponii. Grunt przewożony będzie środkami transportu (samochody samowyładowcze, zgarniarki) w miejsce składowania w północno-wschodniej części zbiornika gdzie zostanie uformowany niewielki nasyp ziemny. Deponia zagęszczana będzie za pomocą środków transportujących grunt oraz za pomocą spycharek. Nasyp ten zostanie pokryty warstwą ziemi urodzajnej pochodzącej

z wykopu zbiornika oraz po dokonaniu humusowania będzie obsiany nasionami traw i roślin łąkowych. W części pomiędzy zbiornikiem a deponią planowane są nasadzenia o charakterze łągu wierzbowego i topolowego z roślinnością drzewiastą i krzewami w celu ograniczenia przedostawania się wymywanych substancji z nasypu do wód.

W górnej części zbiornika na początkowym etapie budowy wykonany zostanie tymczasowy przejazd technologiczny przez rzekę. Przejazd zostanie wykonany w formie przepustu o trzech światłach, lub przepustu ramowego, lub mostu tymczasowego. Przejazd ten umożliwi transport gruntu wykopanego z czaszy zbiornika na miejsce jego składowania. Przejazd ten będzie tymczasowy i zostanie rozebrany w ostatniej fazie prac związanych z wykonaniem czaszy zbiornika. Na budowie zabezpieczone będą sorbenty do natychmiastowego wykorzystania w przypadku zaistnienia awarii i niebezpieczeństwa zanieczyszczenia. Przepust będzie wykonany z zachowaniem ciągłości hydrologicznej rzeki.

Przewiduje się, że zmętnienie wód wystąpi głównie w przypadku wystąpienia silnych deszczy i nagłego podniesienia się zwierciadła wody. Roboty mogą być prowadzone tylko przy niskich stanach wody w rzece co ograniczy powstawanie zmętnienia. Zanik negatywnych oddziaływań częściowo nastąpi zaraz po ustaniu prac budowlanych, w części konieczny będzie okres 1-2 lat do rekolonizacji nowych siedlisk.

W celu zachowania ciągłości morfologicznej cieku wykonana zostanie przepławka dla ryb. Wykonana zostanie obok zbiornika i koryta rzeki, więc jej budowa nie będzie wymagała wykonania kanału obiegowego. Wśród gatunków zasiedlających ten odcinek rzeki stwierdzono występowanie ryb: płoć, kielb, karaś srebrzysty i okoń. Przepławka będzie adekwatna dla występujących w cieku gatunków ryb i zarówno spadek jak i średnia prędkość przepływu wody (nawet podczas niżówek) będą dostosowane do wymagań środowiskowych ww. gatunków. Zaplanowano wykonanie przepławki seminaturalnej o charakterze naturalnego koryta rzecznego, umożliwiającej migrację ryb i innych organizmów wodnych pomiędzy zbiornikiem i rzeką poniżej piętrzenia przy stanach wody w zbiorniku od (NPP – 80 cm) do (NPP + 10 cm) czyli 137,16 ÷ 138,06 m n.p.m. Przepławka wykonana zostanie pod nadzorem ichtiologa. Przy wyższych stanach wody w zbiorniku do poziomu NPP + 30 cm [138,26 m n.p.m.] możliwe będzie przekroczenie zakładanych dopuszczalnych prędkości przepływu wody przez przepławkę. Zamknięcie przepławki odbywać się będzie jedynie podczas wezbrań powodziowych rzeki. Koryto przepławki będzie posiadało łagodnie nachylone skarpy ~1:2 i zmienną szerokość w dnie w zakresie 0,5 ÷ 0,6m. Teren wokół przepławki zostanie obniżony by głębokość koryta przepławki nie była zbyt duża średnio 0,5 ÷ 0,8m. Średnie napełnienie koryta nie będzie mniejsze niż 0,2m. Dno przepławki wyścielone będzie żwirem i kamieniami oraz znajdować się w nim będą naturalne przeszkody kształtujące nurt i układ zwierciadła wody (głazy, bloki skalne, kłody drewniane, pnie itp.). Naturalne dno będzie sprzyjać kolonizacji przepławki przez rośliny wodne. Na trasie przepławki zaprojektowano 4 baseny spoczynkowe z głębokością wody minimum 0,5m, (dno basenów przegłębione będzie w stosunku do dna reszty przepławki o około 0,4m) W przypadku korzystania ze środkowego ujęcia funkcjonować będą tylko 3 baseny spoczynkowe, przy korzystaniu z dolnego ujęcia funkcjonować będą tylko 2 baseny. Średni spadek podłużny koryta przepławki wyniesie 1,6% maksymalny spadek to 2,2% a minimalny 0,4%. Zmienność spadku podłużnego na długości przepławki pozwoli na zróżnicowanie morfologiczne i upodobni przepławkę do cieku naturalnego. Średnia prędkość przepływu wody w przepławce wyniesie 0,4 ÷ 0,6 [m/s]. Całkowita długość przepławki dla piętrzenia równego NPP wyniesie około 128m, dla najniższego piętrzenia przy którym funkcjonuje przepławka (137,16 m n.p.m.), długość przepławki wyniesie około 91m. Zgodnie z dokumentacją nie przewiduje się aby zbiornik stanowił barierę ekologiczną uniemożliwiającą migrację ryb.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na etapie realizacji będzie miało charakter tymczasowy i obejmować będzie teren rzeki Brok w miejscu realizacji przedsięwzięcia oraz na długość 1400 m w dół rzeki oraz ok. 580 m w górę jej biegu a także tereny przyległe do obszaru przedsięwzięcia. Oddziaływanie na teren powyżej zbiornika może się w pewnym stopniu różnić w zależności od sposobu prowadzenia gospodarki wodnej na zbiorniku. Przy zakładanym sposobie jej prowadzenia, w odpowiedni sposób, zgodny z późniejszymi pozwoleniami, oddziaływanie to powinno być bardzo niewielkie. Zbiornik napełniany i opróżniany zgodnie ze warunkami powinien wywierać tylko pozytywny wpływ na środowisko, niwelując negatywne skutki powodzi i suszy. Budowle regulujące przepływy na zbiorniku zostały zaprojektowane w taki sposób żeby nie dochodziło do nadpiętrzenia wód powodziowych powyżej zbiornika i występowania wody z koryta rzeki częściej niż ma to miejsce w chwili obecnej. W celu zobrazowania wpływu zbiornika na tereny powyżej zbiornika należy przedstawić scenariusz piętrzenia wody przy przepływie o prawdopodobieństwie wystąpienia 50% i napełnieniu zbiornika do normalnego poziomu piętrzenia. Cofka wyznaczona na podstawie badań modelowych sięga na odległości 580 m od końca zbiornika (do przepustu w miejscowości Brzózki – Falki). Cofka ta powoduje popiętrzenie wody wyłącznie w korycie rzeki na poziomie NPP zbiornika. Cofka ta w całości zawierać się będzie w korycie w granicach naturalnie występujących stanów wód rzeki. Cofka ta nie będzie powodować podtopień czy jakichkolwiek szkód, z tego też względu oddziaływanie zbiornika określono do jego końcowego odcinka. Na odcinku powyżej woda w korycie będzie układać się zgodnie z wielkością przepływu naturalnego oraz posiadać spadek zgodny ze spadkiem naturalnym.

Wielkość przepływów w rzece w tym przepływów niskich nie ulegnie zmniejszeniu. Wielkość parowania ze zbiornika za sprawą jego nieznacznej wielkości nie wpłynie znacząco na bilans wodny rzeki Brok. Przepływ nienaruszalny $Q_n = 0,111 \text{ [m}^3/\text{s]}$ będzie zapewniony przez przepławkę. W przypadku poziomu wody zbliżonego do MinPP przepływ nienaruszalny realizowany będzie przez przepusty denne, zapewniając zasilanie rzeki nawet w okresach ekstremalnej suszy.

Poziom wody w zbiorniku w okresie letnim będzie utrzymywany na poziomie NPP czyli 137,96 m n.p.m. W przypadku zaistnienia długotrwałej suszy poziom ten może zostać obniżony do MinPP czyli 136,16 m n.p.m. Pojemność retencyjna pomiędzy NPP a MinPP określono na około (197,3) tys. m^3 .

Wielkość miesięcznego parowania w okresach letnich wynosi około $10 \div 11 \text{ tys. m}^3$, czyli około 5,5% tej objętości. Mając na względzie powyższe, w przypadku wystąpienia długotrwałej suszy woda zgromadzona w zbiorniku pokryje straty związane z parowaniem (przez co nie ulegnie zmianie wielkość przepływu w rzece poniżej zbiornika) oraz pozwoli też w przypadku ekstremalnej suszy alimentacji tych przepływów z rezerwy zgromadzonej w zbiorniku i zapewnienie wielkości przepływu nienaruszalnego poniżej zbiornika. Pokrycie strat na parowanie wody ze zbiornika poprzez alimentację przepływu wodą zgromadzoną w zbiorniku nawet w najbardziej niekorzystnym miesiącu czerwcu spowoduje obniżenie się poziomu wody w zbiorniku jedynie o około 11 cm. Intensywność wymiany wody w zbiorniku przy występującym w rzece przepływie średnim niskim SNQ wynosić będzie około 21 dni. Okres wymiany wody w zbiorniku przy zachowaniu w rzece przepływu średniego SQ wynosi natomiast 11 dni. Powyższe dane wskazują na bardzo dużą intensywność wymiany wody w zbiorniku, która nawet w okresach niskich przepływów pozwoli na częstą wymianę wody w zbiorniku.

Na zbiorniku nie wystąpią pobory wody, tak więc całkowita ilość wody jaka dopłynie do zbiornika z niego odpłynie (po uwzględnieniu minimalnych strat związanych z parowaniem). Przepływ gwarantowany równy jest w tym przypadku przepływowi nienaruszalnemu.

W zbiorniku nie będzie prowadzona hodowla ryb. Zbiornik zostanie zarybiony celem uzyskania prawidłowych proporcji poszczególnych gatunków ryb z ograniczeniem ryb spokojnego żeru na rzecz ryb drapieżnych. Wykonanie zarybienia służyć będzie przede wszystkim stworzeniu odpowiedniej struktury gatunkowej ryb. Przewiduje się prowadzenie amatorskich połowów wędkarskich z zakazem stosowania zanęt na zbiorniku.

Wzdłuż rzeki brak jest strefy buforowej ograniczającej spływ biogenów z gruntów użytkowanych rolniczo. Zarówno użytki zielone jak też i grunty orne sięgają praktycznie samej skarpy rzeki. Przewiduje się, że po wybudowaniu przedmiotowego zbiornika, na jego długości (około 660m) powstanie strefa roślinności zmniejszająca bezpośredni spływ nawozów z przyległych pól, co spowoduje zmniejszenie dostarczania substancji biogennych spływających z okolicznych pól do wód cieką, jak to jest obecnie.

Przewidziano pozostawienie wokół zbiornika strefy buforowej ograniczającej spływ nawozów z przyległych pól do cieką i zbiornika i wykonanie w pobliżu zbiornika nasadzeń roślinności szuwarowej (ekotony), oraz skupisk roślinności drzewiastej i krzewiastej. Nasadzenia roślinności przyczyną się do sukcesji ekologicznej organizmów w zbiorniku i mają na celu wprowadzenie bioróżnorodności środowiska i poprawy jego stanu. Celem działań jest też wprowadzenie w pobliżu silnie przekształconego cieką obszarów naturalnie związanych z korytem rzeki, które na skutek wykonanej w przeszłości regulacji cieką uległy likwidacji.

Na etapie eksploatacji prowadzone będą prace konserwacyjne w celu ograniczenia dostawy do wód materii organicznej, która to w procesie rozkładu przyczynia się do uwalniania do wód związków fosforu i azotu. Roślinność szuwarowa porastająca brzegi jeziora będzie corocznie (w okresie późnojesiennym) wykaszana i usuwana poza obręb zbiornika.

Ponadto, aby ograniczyć zawartość biogenów w wodach zbiornika i ich dopływ do wód rzeki Brok poniżej zbiornika przewiduje się wydobywanie namulów z dna zbiornika, nie częściej niż co około 5-7 lat w strefie wpływowej i centralnej zbiornika. W strefie brzegowej namuły nie będą usuwane.

Nie przewiduje się znaczącego wpływu zbiornika na etapie eksploatacji na wielkości przepływów w rzece ze względu na jego niewielkie rozmiary. Napełnianie zbiornika odbywać się będzie w czasie wiosennych wezbrań i nie wpłynie to w sposób istotny na wielkości przepływów poniżej zbiornika. W fazie napełniania nastąpi pewna redukcja przepływów, ale dotyczyć będzie ona okresu gdy w rzece występują wysokie stany wód. Jak wskazano w raporcie w okresie eksploatacji zbiornik praktycznie nie będzie miał wpływu na wielkości przepływów niskich. Nie planuje się poboru wody ze zbiornika, ewentualne straty wody dotyczyć będą wyłącznie parowania, ale z uwagi na niewielkie rozmiary zbiornika, będą to wielkości minimalne.

Z analizy przedstawionej w raporcie wynika, że zbiornik nie zmieni warunków hydrologicznych dla odprowadzania ścieków do rzeki Brok poniżej zbiornika. Zbiornik powstanie w uregulowanej zlewni, gdzie koryto cieką jest wyprostowane, a w dolinie brak jest obszarów podmokłych, koryto rzeki jest dodatkowo regularnie wykaszane, brak jest w nim naturalnych przeszkód roślinnych (krzewy, drzewa) spowalniających przepływ. Skutkuje to szybszym, niż w przypadku naturalnego koryta, spływem wód w dół cieką, projektowany zbiornik pozwoli tą tendencję przynajmniej częściowo odwrócić.

W raporcie przeanalizowano wpływ przedsięwzięcia na poszczególne parametry biologiczne, hydromorfologiczne i fizykochemiczne stanu wód w punkcie pomiarowo kontrolnym dla jednolitej części wód powierzchniowych Brok do Siennicy w odniesieniu do poszczególnych wskaźników jakości wód powierzchniowych, na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód

powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych z dnia 25 czerwca 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475).

W zakresie wpływu na makrofity/fitobentos/fitoplankton + makrobezkręgowce bentosowe oddziaływanie określono jako neutralne. Na odcinku około 700m ulegnie zmianie charakter cieku. Nurt rzeki ulegnie spowolnieniu, zwiększy się głębokość rzeki i zacznie się odkładać drobny materiał mulisty na dnie, w związku z czym zmieni się charakter dna. Zmiany te spowodują zmianę na korzystniejsze warunków siedliskowych dla części organizmów, jak też na mniej korzystne dla drugiej części tych organizmów. Fitobentos określany jest poprzez Indeks okrzemkowy (IO), który wg. metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) jest wrażliwy na zmiany warunków fizykochemiczne wody, w tym szczególności na parametry związane ze zwiększeniem się trofii oraz saprobii wody. Nie wykazuje natomiast wrażliwości na zmiany hydromorfologiczne. Jak wskazano w Raporcie, na etapie realizacji przedsięwzięcia należy się spodziewać jedynie krótkotrwałych, lokalnych zmian w zgrupowaniach okrzemek wynikających ze zmian parametrów wody, które powstaną w wyniku prac budowlanych. Wraz z uwolnieniem do środowiska wodnego substancji odżywczych (np. fosforu deponowanego w osadach), zgrupowania okrzemki reagować będą rozwojem form preferujących wodę o wyższej trofii, tolerujących większe wartości zawiesiny w wodzie. Dlatego przewiduje się, że indeks IO na odcinku za czołem zapory może ulec czasowemu obniżeniu. Sytuacja ta będzie miała jedynie krótkotrwały charakter i będzie odnosić się do najbliższego odcinka rzeki znajdującego się za czołem zapory. Zgodnie z dokumentacją zarówno na etapie realizacji przedsięwzięcia, jak i eksploatacji wpływ inwestycji na wartości wskaźnika IO badanego na zamknięciu jednolitej części wód przedmiotowej rzeki będzie bardzo niewielki.

Realizacja inwestycji, jak i jej późniejsza eksploatacja wiązać się będzie z trwałym przekształceniem zbiorowisk makrofitów na odcinku obejmującym zbiornik (660 m), a także we fragmentach koryta rzecznego znajdujących się bezpośrednio przed i po nim. Powyższe wynikać będzie bezpośrednio ze zmian hydrologicznych – prędkości przepływu wody, rodzaju preferowanego podłoża, a także ze zwiększenia powierzchni dostępnego siedliska (po budowie zbiornika zwiększy się powierzchnia lustra wody). Bezpośrednio po zakończeniu prac w zbiorniku zaczną wykształcać się nowe zbiorowiska charakterystyczne dla wód stojących. Zbiorowiska makrofity będą zmieniać się wraz z gradientem szybkości przepływu zmieniając się ze zbiorowisk charakterystycznych dla cieków nizinnych i przechodząc stopniowo w siedliska typowe dla wód wolno płynących i stojących. Okresowy wzrost poziomu zawiesiny i biogenów poderwanych z osadów lub dostających się z placu budowy wraz z rozpoczęciem realizacji inwestycji będzie miało jedynie minimalny wpływ na strukturę jakościową i ilościową makrofitów, ze względu na niewielki obszar (około 10,4 ha) zajmowany przez planowany zbiornik oraz działania zaradcze w celu ograniczenia dostawiania się zanieczyszczeń z placu budowy do rzeki. Planowana budowa zbiornika będzie miała jedynie lokalny wpływ na makrofity, zarówno na etapie realizacji przedsięwzięcia jak i jego eksploatacji.

Ze względu na planowane prace lokalnie siedliska makrobezkręgowców bentosowych mogą ulec czasowemu zniszczeniu na długości projektowanego zbiornika. W odniesieniu do stanu tego elementu w całej JCWP nie przewiduje się, by realizacja przedsięwzięcia miała wpływ na stan makrobezkręgowców bentosowych poniżej zbiornika. Więc lokalne zmniejszenie populacji tych organizmów będzie miało charakter lokalny i nie przewiduje się jego wpływu na ocenę stanu elementów biologicznych w JCWP. Przewiduje się zmianę struktury gatunkowej w związku z utworzeniem nowych mikrosiedlisk na powierzchniach dennych zbiornika zwłaszcza pokrytych roślinnością zanurzoną. Będzie to korzystne dla wielu taksonów z różnych grup zwierząt, jak: mięczaki wodne, *Mollusca aquatica*, ważki

Odonata, muchówki z rodziny ochotkowate *Chironomidae*, jęteki *Ephemeroptera* czy chrząszczyki *Trichoptera*. Przewiduje się utrzymanie wartości wskaźnika.

Skutkiem budowy zbiornika będzie zwiększenie się powierzchni dostępnej dla roślin wodnych, co będzie miało pozytywny wpływ na pozostałe elementy biologiczne. Nowo wykształcone zbiorowiska roślinne stanowiąc będą naturalny bufor dla potencjalnie przedostających się (spływ powierzchniowy oraz z wodami gruntowymi) biogenów spływających ze zlewni.

Oddziaływanie na ichtiofaunę określono jako neutralne/pozytywne. Budowa zbiornika przyczyni się do wprowadzenia zmienności morfologicznej na tym silnie przekształconym (uregulowanym) odcinku rzeki. Część ryb znajdzie dogodne warunki do bytowania na przebudowanym odcinku rzeki. Pozostała część ichtiofauny preferująca szybszy nurt rzeki przeniesie się na sąsiednie odcinki rzeki. Budowa przepławki o charakterze naturalnego koryta rzeczno zapewni dogodne warunki migracji organizmów na odcinku powyżej i poniżej zbiornika. Ciągłość morfologiczna rzeki zostanie zachowana.

Aktualna struktura ichtiofauny w której dominuje: płoć, okoń, kiełb i jazgarz w przyszłości będzie zależna od prowadzonej lub nie gospodarki rybackiej opartej na zarybieniach i odłowach wędkarskich. Najprawdopodobniej podczas kształtowania się struktury ichtiofauny zmieni się udział procentowy poszczególnych gatunków. Zwykle w nizinnych zbiornikach zaporowych z czasem zaczynają dominować ryby spokojnego żeru, jak: leszcz, krąp i płoć. Wśród drapieżników początkowo dominuje szczupak, jednak wraz ze wzrostem trofii i wzrostem liczebności fitoplanktonu i zmniejszeniem widzialności wzrasta liczebność sandacza (po wykonaniu zarybień). Zakłada się, że przy prawidłowo prowadzonej gospodarce rybackiej, uwzględniającej też inne gatunki niż cenne gospodarczo, klasa tego czynnika powinna wzrosnąć.

Wpływ na elementy hydromorfologiczne określono jako neutralne/pozytywne oddziaływanie. Koryto rzeki nie posiada naturalnego charakteru, zostało uregulowane i silnie przekształcone. Na kilkunastokilometrowym odcinku brak jest bioróżnorodności w budowie koryta. Hydromorfologiczny indeks rzeczny (HIR) dla planowanego do przebudowy odcinka cieku (dla małych i średnich rzek nizinnych, innych niż w dolinach zatorfionych, o szerokości koryta ≤ 30 m) klasyfikowany jest jako słaby. Rzeka na tym odcinku jest silnie przekształcona i nie stanowi dużej wartości przyrodniczej i krajobrazowej. Z kolei HIR wg. klasyfikacji GIOŚ za 2022 rok dla całej JCWP Brok do Siennicy określono jako dobry. Nie przewiduje się negatywnego wpływu planowanego zbiornika na całe JCWP. Ingerencja w koryto cieku będzie ograniczona lokalnym odcinkiem wykonania zbiornika. Projektowany zbiornik wprowadzi elementy zmienności morfologicznej na tym przekształconym odcinku rzeki. Nurt rzeki ulegnie spowolnieniu, zwiększy się głębokość rzeki i zacznie się odkładać drobny materiał na dnie. Erozja brzegów nie będzie zwiększona. Nie wystąpi niebezpieczeństwo zamulenia i znacznego wypłacenia zbiornika ze względu na projektowaną jego głębokość. W zbiorniku w strefie brzegowej powstaną nowe siedliska dla roślin wodnych.

Klasyfikacja stanu fizykochemicznego wody w obszarze oddziaływania inwestycji określa się jako poniżej dobrego. Po utworzeniu zbiornika może ulec okresowej poprawie, jednak jest mało prawdopodobne by osiągnął stan dobry. Po okresie stabilizacji warunków biocenotycznych, w tym wykształcenia się zbiorowisk roślinności wynurzonej, zanurzonej i o liściach pływających redukcji powinno ulec przewodnictwo elektrolityczne i stężenie biogenów. Natomiast temperatura wody i zawartość tlenu będą miały charakter fluktuacyjny w zależności od warunków atmosferycznych (temperatura powietrza, natężenie opadów).

Zgodnie z dokumentacją w okresie eksploatacji po okresie przejściowym sukcesji zbiorowisk roślinnych w zbiorniku przedsięwzięcie nie będzie wpływało negatywnie na stan

jednolitych części wód. Zakłada się, że zbiornik stanowić będzie element wprowadzający różnorodność w silnie przekształconym korycie ciek. Wyrównane spadki, jednolity przekrój poprzeczny, brak roślinności nadrzecznej sprawia, że rzeka w chwili obecnej na przedmiotowym odcinku przypomina rów lub sztuczny kanał. Zbiornik przekształci koryto lecz nie dojdzie do zaniku cennych przyrodniczo siedlisk. Przewiduje się, że powstaną nowe siedliska wzbogacające atrakcyjność tego odcinka rzeki.

W wyniku przeprowadzenia inwestycji ulegną zmianie warunki siedliskowe w cieku, lecz dotyczyć to będzie bardzo niewielkiego fragmentu rzeki i JCWP. Ekosystem wodny o charakterze płynącym przekształcony zostanie w wodę stojącą, w związku z powyższym wykształcą się zbiorowiska roślinności typowe dla tego typu wód. Zmiany obejmą wyłącznie odcinek zbiornika o długości około 0,66 km przy długości cieku na JCWP wynoszącym ponad 112 km (co stanowi zaledwie niecałe 0,6% długości JCWP).

Biorąc pod uwagę możliwe oddziaływanie zbiornika na wody podziemne, w tym na ilość, jakość i stan JCWPd wzięto pod uwagę skalę wielkości projektowanego zbiornika. Projektowany zbiornik stanowi jedynie około 0,0008% powierzchni JCWPd nr 55, która ma powierzchnię 9484 km². Zbiornik nie powoduje piętrenia wód gruntowych ponad poziomy występujący naturalnie, nie powoduje on przecięcia warstw nieprzepuszczalnych rozdzielających poziomy wodonośne, nie powoduje dostawy zanieczyszczeń do wód gruntowych. Nastąpi jedynie lokalna (miejscowa) stabilizacja poziomu na głębokości około 0,7 ÷ 1m. Ze względu na ukształtowanie terenu – wyraźne spadki poprzeczne doliny wynoszące 1,5 ÷ 2 % oraz spadek podłużny doliny, który wynosi na odcinku zbiornika około 0,1% zasięg podwyższonego poziomu wód gruntowych będzie sięgał około 40 ÷ 60 m od zbiornika.

Zgodnie z dokumentacją budowa zbiornika nie spowoduje zmiany drenującego charakteru cieku. Przepływ wód gruntowych nadal będzie się odbywał z terenu do koryta rzeki, nawet na odcinku zbiornika. Projektowany zbiornik będzie miał połączenie wyłącznie z płytkimi wodami gruntowymi pierwszego poziomu wodonośnego występującego w obrębie utworów czwartorzędowych. Zasilanie tych wód odbywa się przez infiltrację wód opadowych i roztopowych i budowa zbiornika nie wpłynie w żaden sposób na ten proces. Budowa zbiornika nie wpłynie również na możliwości filtracji wód pierwszego poziomu do wód głębszych poziomów wodonośnych.

Po przeanalizowaniu załączonego do wniosku raportu oddziaływania na środowisko, uwzględniając charakter, skalę i lokalizację przedsięwzięcia oraz planowane rozwiązania techniczne, stwierdza się, że przedsięwzięcie to nie wpłynie negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na etapie eksploatacji nie przekroczy dopuszczalnych norm i standardów jakości środowiska poza granicami terenu, do którego Inwestor posiada tytuł prawny. Oddziaływanie inwestycji nie spowoduje znaczących zmian istniejącego stanu jakości powietrza. Hałas nie będzie przekraczał dopuszczalnych wartości.

Przedsięwzięcie jest zlokalizowane poza obszarami chronionymi ustanowionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) oraz poza korytarzami ekologicznymi.

Przedmiotowe przedsięwzięcie przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii nie stwarza ryzyka wystąpienia poważnej awarii - przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących

o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Dla planowanego przedsięwzięcia nie jest wymagane przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Przedsięwzięcie nie będzie oddziaływało transgranicznie na środowisko ze względu na znaczną odległość od granic państwa i lokalny zasięg oddziaływania.

Pismem z dnia 25 marca 2025 r. wnioskodawca na podstawie art. 108 Kpa wniósł o nadanie niniejszej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności. Realizacja planowanego przedsięwzięcia jest pilna i niezbędna ze względu na ochronę zdrowia ludzkiego oraz mienia mieszkańców miasta Wysokie Mazowieckie, jak również dla zabezpieczenia mienia i gospodarstwa narodowego przed stratami powstałymi w wyniku ewentualnej powodzi i wystąpienia podtopień. Zbiornik zmniejsza prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi i podtopień na przyległych do rzeki terenach położonych w granicach miasta poniżej zbiornika co jest ważnym interesem społecznym i ekonomicznym ze względu na ewentualne powstałe szkody powodziowe. Miasto planuje pozyskanie środków zewnętrznych w tym unijnych na dofinansowanie realizacji zadania co dodatkowo wpływa na potrzebę skrócenia okresu uzyskiwania kolejnych decyzji. (pozwolenie wodnoprawne, pozwolenie na realizację inwestycji).

Uwzględniając argumenty Inwestora, na podstawie art. 108 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572 tj.) niniejszej decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego, inny interes społeczny oraz wyjątkowo ważny interes strony.

W trakcie prowadzonego postępowania (również z udziałem społeczeństwa) wpłynęły następujące uwagi i wnioski Pana Zdzisława Wojtkowskiego:

- **Brak szczegółowego opisu części przedsięwzięcia poza obszarem lustra wody.**

Dokumentacja techniczna nie precyzuje i nie uzasadnia włączenia obszaru poza lustrem wody (zbiornika małej retencji), obejmującego działki nr 453 i 454 oraz inne, stanowiącego około 30% powierzchni przedsięwzięcia, tj. ponad 50 000 m². (załącznik 1). Brak tych informacji uniemożliwia ocenę konieczności wykorzystania tego terenu dla infrastruktury zbiornika retencyjnego oraz zasadności jego uwzględnienia we wniosku o wydanie decyzji środowiskowej. Biorąc pod uwagę sposób wyznaczania obszaru przedsięwzięcia i wnioskowania o decyzję środowiskową, organy wnioskujące mogłyby dowolnie kształtować zakres przedsięwzięcia, obejmując nim nawet całe tereny miejskie, takie jak miejscowość Wysokie Mazowieckie, bez szczegółowego planowania i uzasadnienia, dlaczego dany obszar miałby zostać objęty decyzją środowiskową lub dlaczego obszar jest niezbędny do funkcjonowania zbiornika retencyjnego.

- **Brak uzasadnienia dla planowanych zakrzewień i zalesień (terenów zieleni nieurządzonej).**

Dokumentacja nie zawiera analizy potwierdzającej konieczność tworzenia zakrzewień i zalesień o powierzchni około 5 000 m² szczególnie po północno-wschodniej stronie zbiornika. Jako że powierzchnia terenu jest zasobem ograniczonym, tereny zieleni nieurządzonej powinny być minimalizowane i ograniczone do niezbędnego minimum wymaganego dla prawidłowego funkcjonowania zbiornika retencyjnego. Nadmierne włączanie takich obszarów do decyzji środowiskowej bez odpowiedniego uzasadnienia może prowadzić do nieefektywnego wykorzystania przestrzeni. Proszę o przedstawienie szczegółowej analizy uzasadniającej potrzebę utworzenia planowanych zakrzewień i zalesień oraz o rozważenie wyłączenia z decyzji środowiskowej terenów zieleni nieurządzonej przekraczających niezbędne minimum.

Pozytywna decyzja środowiskowa dla całości obszaru objętego wnioskiem niesie ryzyko nadużyć, które mogą prowadzić w przyszłości do obejmowania dowolnych terenów

wnioskami o decyzje środowiskową. Konsekwencją decyzji może być, niezgodnie z pierwotnym celem wykorzystanie Ustawy o Gospodarce Nieruchomościami, a w szczególności realizacji celów związanych z ochroną zasobów wodnych. Dlatego wszelkie decyzje środowiskowe powinny być wydawane z najwyższą starannością i ostrożnością, zapewniając maksymalną ochronę zarówno dla wnioskodawców, jak i właścicieli gruntów objętych planowanymi przedsięwzięciami.

Uwzględnianie terenów o nieokreślonym (nieobjętym w dokumentacji) przeznaczeniu w decyzjach środowiskowych, a w konsekwencji kolejnego kroku włączenie tych terenów pod cele związane z ochroną zasobów wodnych, umożliwią wyłączenie. Należy stosować szczególną ostrożność i ograniczać potencjalne negatywne skutki wynikające z możliwości nadużyć Ustawy o Gospodarce Nieruchomościami.

Na podstawie powyższych punktów wnioskuję o wyłączenie z zakresu decyzji środowiskowej obszarów znajdujących się poza lustrem wody (teren zbiornika małej retencji) oraz terenów zieleni nieurządzonej, które wykraczają poza uzasadniony charakter inwestycji. Obszary te, ze względu na brak szczegółowej dokumentacji potwierdzającej ich niezbędność dla funkcjonowania zbiornika małej retencji, mogą generować ryzyko przyszłych nadużyć.

- **Wyjaśnienie dotyczące przedstawionego obszaru w projekcie:**

- Wyznaczenie obszaru na podstawie granic działek:**

Wyznaczenie obszaru poprzez obrys granic poszczególnych działek budzi poważne wątpliwości co do jego zasadności. Decyzja ta sugeruje, że granice prywatnych działek, a nie rzeczywiste potrzeby funkcjonalne inwestycji, były podstawowym kryterium planowania. Taki sposób postępowania jest sprzeczny z zasadami prawidłowego projektowania, które powinno opierać się na realnych wymogach infrastruktury.

- Brak klarownego uzasadnienia zapotrzebowania na teren:**

Projekt powinien w pierwszej kolejności uwzględniać wyłącznie niezbędną infrastrukturę i powierzchnię zbiornika. Argumentacja przedstawiona w dokumentacji sprawia wrażenie, jakby teren został zaplanowany tak, by objąć konkretne działki, a nie na podstawie faktycznych wymagań funkcjonowania zbiornika. Taka praktyka może prowadzić do wniosków, że projekt nie służy wyłącznie celom technicznym, ale potencjalnie zakłada inne, nieprzedstawione wprost cele.

- **Wyjaśnienie dotyczące planowanego obszaru deponii / składowania gruntu:**

- Skala powierzchni deponii i jej zasadność w porównaniu do innych inwestycji:**

Czy powierzchnia zaplanowanej deponii została odpowiednio uzasadniona w kontekście porównania do podobnych inwestycji? Proszę o przedstawienie analizy porównawczej, która potwierdzi, że rozmiar wału i samego obszaru deponii jest zgodny z praktykami stosowanymi w analogicznych projektach. W przypadku braku takich danych zasadność przyjętej skali powierzchni pozostaje wątpliwa.

- Zasadność argumentu dotyczącego zatrzymywania spływu:**

Twierdzenie, że wał w północno-wschodniej części terenu inwestycji zatrzyma spływ z okolicznych pól, wydaje się niekompletny. Jeżeli ochrona przed spływem rzeczywiście jest kluczowym elementem planu, wał powinien zostać uwzględniony na całej długości, w każdym kierunku, gdzie istnieje potencjalne ryzyko spływu. Ograniczenie budowy wału jedynie do jednej strony terenu sugeruje brak konsekwencji w realizacji założeń ochronnych.

- Alternatywne rozwiązania dla składowania deponii:**

Argument, że deponia musi być składowana „gdzieś”, jest nieprzekonujący. Właściwe planowanie inwestycji wymaga uwzględnienia alternatywnych rozwiązań, takich jak ulokowanie materiałów w niezależnych miejscach lub powierzenie ich odbioru wyspecjalizowanym podmiotom zewnętrznym. Brak takich rozważań w procesie planowania wskazuje na niepełną analizę dostępnych możliwości, co może negatywnie wpływać na efektywność i minimalizację ingerencji w obszary otaczające inwestycję.

- **Wyjaśnienie dotyczące obszaru przeznaczonego na eksploatację zbiornika:
Skala powierzchni przeznaczonej na eksploatację:**

Czy rozmiar planowanego obszaru eksploatacji zbiornika jest porównywalny do innych inwestycji o podobnym charakterze i skali? Proszę o przedstawienie analizy porównawczej, która potwierdzi, że wielkość tego obszaru oraz planowane rozwiązania techniczne są uzasadnione w kontekście standardów obowiązujących w tego rodzaju projektach. W przypadku braku takiej analizy zasadność wyznaczonej powierzchni budzi poważne wątpliwości,

Zasadność twierdzenia o konieczności składowania materiałów:

Argument, że materiały muszą być składowane w sąsiedztwie zbiornika, nie jest wystarczająco przekonujący. Właściwe planowanie inwestycji powinno uwzględniać możliwość ulokowania materiałów w sposób minimalizujący ingerencję w otaczający teren.

Opcje te mogą obejmować:

- Skorzystanie z niezależnych lokalizacji poza terenem inwestycji, które nie wpłyną na ograniczenie funkcjonalności otaczających obszarów,
- Zlecenie odbioru i utylizacji materiałów firmom zewnętrznym specjalizującym się w tego typu działaniach.

Brak uwzględnienia takich rozwiązań w procesie planowania wskazuje na ograniczoną analizę dostępnych alternatyw, co może skutkować nadmiernym obciążeniem terenu przyległego do zbiornika oraz niewłaściwym wykorzystaniem przestrzeni.

- **Wyjaśnienie dotyczące zasadności planowanych nasadzeń roślinnych:**

Według przedstawionej argumentacji planowane nasadzenia roślinne mają głównie charakter wizerunkowy lub „ekologiczny” i wynikają z rzekomego braku podobnych działań w innych miejscach wzdłuż rzeki Brok. Takie uzasadnienie budzi wątpliwości co do rzeczywistej konieczności realizacji tych działań w zaplanowanej formie.

Brak szczegółowego uzasadnienia funkcji nasadzeń:

Jeżeli głównym powodem realizacji nasadzeń jest wyłącznie brak analogicznych działań wzdłuż rzeki, trudno uznać je za niezbędne dla funkcjonowania zbiornika. Planowanie inwestycji tego rodzaju powinno opierać się na realnych potrzebach środowiskowych oraz analizach przyrodniczych, które potwierdzają ich zasadność i korzyści ekologiczne.

Możliwość rozszerzenia nasadzeń na inne obszary:

Jeśli uzasadnienie ich realizacji opiera się na wizerunkowych i ogólnych ekologicznych założeniach, równie dobrze projekt mógłby przewidzieć nasadzenia na większości terenów objętych Decyzją Środowiskową i być zasadny.

Konsekwencje braku spójności w planowaniu:

Brak jasnych i konkretnych analiz oraz wyznaczenia, jakie funkcje mają pełnić nasadzenia w kontekście zbiornika, może prowadzić do wątpliwości co do ich roli. Bez takich informacji trudno jest ocenić, czy inwestycja rzeczywiście wspiera lokalny ekosystem i bioróżnorodność, czy jedynie ma na celu spełnienie ogólnych założeń o charakterze estetycznym.

- **Wyjaśnienie dotyczące niezgodności z Miejskim Planem Zagospodarowania Przestrzennego oraz argumentacji prawnej:**

Niezgodność z Miejskim Planem Zagospodarowania Przestrzennego:

Zwracam uwagę, że niezgodność projektu z Miejskim Planem Zagospodarowania Przestrzennego nie była przedmiotem wniosku złożonego 16 grudnia 2024 roku. W załączonej mapie, będącej częścią dokumentacji projektowej, uwzględniono skalę planowanej deponii oraz obszaru eksploatacyjnego w stosunku do lustra wody. Niniejsze zestawienie wskazuje na znaczne rozbieżności między rzeczywistymi potrzebami inwestycji a wyznaczonymi obszarami. Dokumentacja powinna uwzględniać tylko niezbędny zakres

infrastruktury, a decyzja środowiskowa nie powinna być narzędziem do obejmowania terenów, które wykraczają poza te potrzeby.

Ustawa z dnia 8 lipca 2010 roku (Dz. U. 2010 Nr 143 poz. 963):

Odwoływanie się do zapisów ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych jest w tym przypadku niewystarczające. O ile przepisy te regulują przejmowanie gruntów od właścicieli prywatnych za odszkodowaniem, nie mogą one stanowić uzasadnienia dla zasadności wydawania decyzji środowiskowej. Decyzja środowiskowa powinna być oparta wyłącznie na realnych potrzebach środowiskowych oraz funkcjonalnych związanych z inwestycją, a nie na planach przyszłego wykorzystania gruntów.

• **Wyjaśnienia dotyczące zabezpieczenia terenu oraz roli decyzji środowiskowej:**

Zabezpieczenie terenu na przyszłe potencjalne zmiany ich przeznaczenia:

W przedstawionych wyjaśnieniach pojawia się stwierdzenie, że tereny wokół zbiornika mogą z czasem zmienić swoją pierwotną funkcję rolniczą na rekreacyjną lub zabudowę. Taki tok rozumowania sugeruje, że poprzez decyzję środowiskową planuje się zabezpieczyć te tereny na przyszłe, potencjalne zmiany ich przeznaczenia. Należy jednak podkreślić, że zgodnie z obowiązującym MPZP, obecnie na tych terenach wykluczona jest taka zabudowa. Decyzja środowiskowa nie jest narzędziem przeznaczonym do określania przyszłego zagospodarowania terenu; jej celem jest ocena wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko. Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym powinny być dokonywane poprzez odpowiednie procedury planistyczne, a nie poprzez decyzje środowiskowe.

Wykorzystanie decyzji środowiskowej w kontekście ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji Inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych:

Zgodnie z ustawą z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. 2010 Nr 143 poz. 963), decyzja środowiskowa jest jednym z dokumentów niezbędnych do realizacji takich inwestycji. Jednakże wykorzystanie tej decyzji wyłącznie w celu zabezpieczenia środków z budżetu na wykup gruntów pod przyszłe zabezpieczenie terenów, bez jasno określonego i aktualnego celu inwestycyjnego, może budzić wątpliwości co do zgodności z intencją ustawodawcy. Decyzja środowiskowa powinna odnosić się do konkretnych planów inwestycyjnych, a nie stanowić narzędzia do potencjalnych przyszłych zmian przeznaczenia terenu.

Niezależność decyzji wydawanych przez różne instytucje:

Pragniemy przypomnieć, że decyzja środowiskowa nie jest wydawana przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, jak to zostało wskazane przez autora. Instytucje takie jak Wody Polskie i Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (RDOŚ) wydają decyzje niezależnie od siebie, każda w ramach swoich kompetencji. Wielokrotne wezwania do uzupełnień w ramach uzyskiwania decyzji od Wód Polskich mogą świadczyć o wysokiej niepewności co do przyszłego kształtu planowanej inwestycji, co dodatkowo podkreśla potrzebę klarowności i precyzji w dokumentacji oraz procedurach administracyjnych.

Na podstawie powyższych punktów wnioskuję o wyłączenie z zakresu decyzji środowiskowej obszarów znajdujących się poza lustrem wody (teren zbiornika małej retencji) oraz terenów zieleni nieurządzonej, które wykraczają poza uzasadniony charakter inwestycji. Proponowana wielkość deponii oraz obszarów eksploatacyjnych sugeruje, że ich granice opierają się na istniejących podziałach działek, a nie na rzeczywistych potrzebach inwestycji. Dla zobrazowania, omawiane tereny (obszar składowania gruntu oraz tereny eksploatacji zbiornika) odpowiadają powierzchni około 10 pełnowymiarowych boisk piłkarskich. Skala

zaproponowanego obszaru deponii oraz eksploatacji w porównaniu do wielkości zbiornika, a także przedstawione wyjaśnienia, powinny zostać uwzględnione przy wydawaniu decyzji środowiskowej.

- **Wyjaśnienie dotyczące przedstawionego obszaru w projekcie:**

Inwestor, planując zbiornik, rozważał różne koncepcje, zaproponowane przez Biuro Projektowe. Inwestor wybrał wariant o znaczącej skali deponii i terenach eksploatacyjnych nie mających nawet zbliżonego uzasadnienia porównując skalę do Inwestycji porównywalnych o czym dalej w punkcie 2 i 3. Z argumentacji Biura Projektowego oraz Inwestora wynika, że skala deponii oraz terenów eksploatacyjnych została określona arbitralnie, zależnie od przyjętych założeń, co jest sprzeczne z zasadą proporcjonalności.

Art. 2 1 ust. 2 Konstytucji RP dopuszcza wyłączenie wyłącznie na cele publiczne i za słusznym odszkodowaniem. Warunkiem jego legalności jest istnienie uzasadnionego celu publicznego, którego realizacja nie jest możliwa w inny sposób. Ponadto, organy administracji publicznej są zobowiązane do przestrzegania zasady proporcjonalności, co oznacza, że ingerencja w prawo własności powinna być adekwatna do zamierzonego celu i nie może naruszać jego istoty. W przedmiotowym przypadku istniały alternatywne, a skala wyłączenia budzi istotne wątpliwości co do zgodności z zasadą proporcjonalności.

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego podkreśla się, że zasada proporcjonalności wymaga, aby działania podejmowane przez władze publiczne były adekwatne do zamierzonego celu i nie naruszały istoty prawa własności. W wyroku z dnia 26 kwietnia 1995 r. (sygn. K 11/94) Trybunał stwierdził, że "ingerencja w sferę prawa własności musi być proporcjonalna, a więc nie może wykroczać poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia celu leżącego w interesie publicznym".

Inwestor oraz Biuro Projektowe powołuje się na art. 9 pkt 5 lit. a ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych (tzw. specustawa przeciwpowodziowa). Należy jednak zauważyć, że przepisy tej ustawy nie zwalniają inwestora z obowiązku przestrzegania konstytucyjnych zasad ochrony prawa własności oraz zasady proporcjonalności. W związku z tym, planując zakres inwestycji. Inwestor powinien dążyć do minimalizacji ingerencji w prawa właścicieli nieruchomości, ograniczając wyłączenia do niezbędnego minimum, a istniejąca koncepcja zakłada odwrotne działanie (skala deponii oraz terenów eksploatacyjnych zlokalizowana będzie na prywatnych terenach miejskich, a założenia inwestycji są sprzeczne ze skalą i doświadczeniami inwestycji porównywalnych zaproponowanych przez Inwestora oraz Biuro Projektowe).

Planowana skala wyłączeń może naruszać zasadę proporcjonalności oraz konstytucyjne gwarancje ochrony prawa własności, co wynika z przedstawionych argumentów. Inwestor powinien ponownie przeanalizować zakres planowanej inwestycji, dążąc do minimalizacji ingerencji w prawa właścicieli nieruchomości i ograniczenia wyłączeń do absolutnego minimum, niezbędnego do realizacji celu publicznego. Dokumentacja oraz zdjęcia zrealizowanych inwestycji wskazuje na dostępność i powszechność alternatywnych rozwiązań, natomiast uzasadnienie skali deponii oraz terenów eksploatacyjnych nie znajduje oparcia w dobrych praktykach ani doświadczeniach z innych projektów w kraju. Założenia inwestycji wydają się arbitralne i opierają się na życzeniowym uzasadnieniu skali potencjalnie wyłączanych gruntów na terenach miejskich.

- **Wyjaśnienie dotyczące obszaru deponii / składowania gruntu:**

Inwestor oraz Biuro Projektowe argumentują, że transport materiałów poza teren najbliższego sąsiedztwa zbiornika znacząco zwiększa koszty inwestycji. Należy jednak podkreślić, że czynniki ekonomiczne nie mogą mieć pierwszeństwa nad obowiązkiem ochrony środowiska i poszanowania praw właścicieli nieruchomości. Ponadto stoi to w sprzeczności z wyjaśnieniami przedstawionymi w punkcie 1 niniejszego wniosku. Przyjmując tę

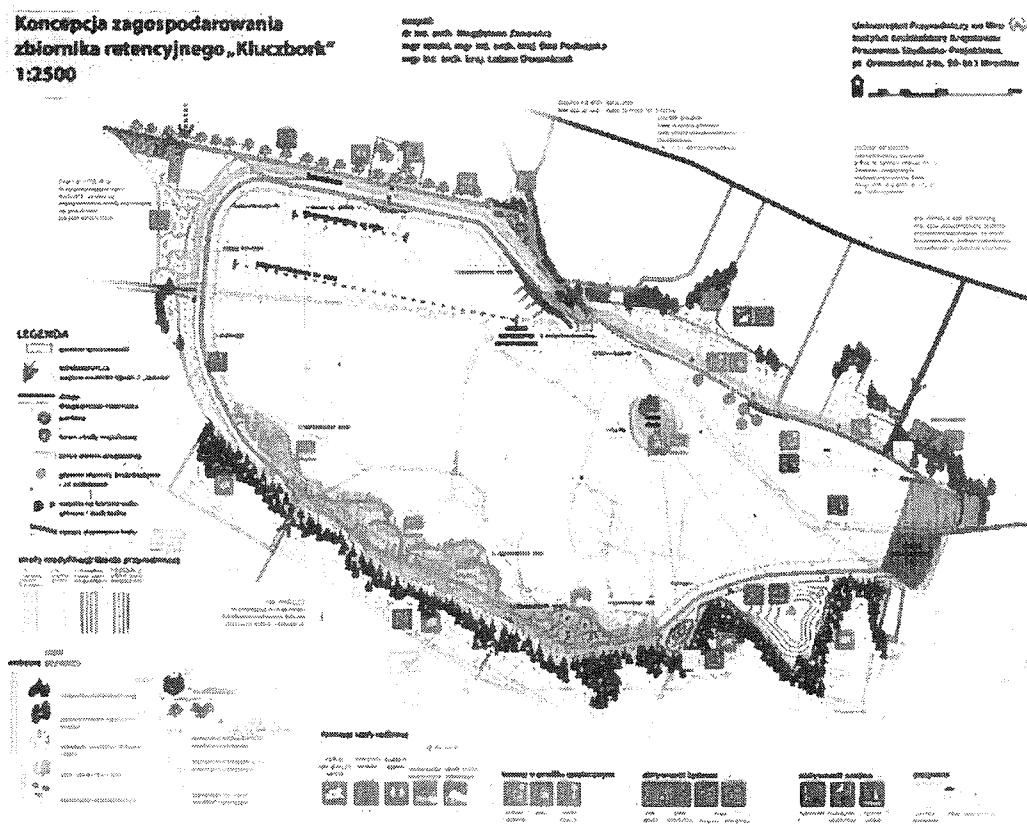
argumentację, należałoby uznać, że każda inwestycja publiczna obejmująca wydobycie gruntu lub składowanie materiałów wymagałaby dodatkowo zagwarantowanego, wywłaszczonego terenu w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, co nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach ani standardach planowania przestrzennego.

Poniżej przedstawiono podsumowanie przykładów zaprezentowanych przez Inwestora i Biuro Projektowe. Nie zostały one wybrane przez wnioskodawcę w sposób selektywny, aby uniknąć zarzutu wybiórczego doboru przykładów. Dodatkowo, wewnętrzna analiza większości zbiorników retencyjnych zbudowanych w kraju wykazała, że takie anomalie, jak obecna skala deponii oraz terenów eksploatacyjnych na wywłaszczanych terenach, nie występują. Poniżej przedstawiono porównanie zaproponowanych inwestycji, ich kluczowych cech oraz wizualizacje i zdjęcia.

Tabela 1 - Porównanie Inwestycji zaproponowanych przez Inwestora oraz Biuro Projektowe

Nazwa zbiornika	Etap inwestycji	Typ zbiornika	Powierzchnia zbiornika (przybliżona)	Tereny na których powstał zbiornik	Powierzchnia deponii (przybliżona)
Kluczbork (Ligota Górna)	Zakończona	Mokry	60 ha	Tereny po żwirowni, tereny wiejskie	1.5 ha
Chlebnia (gm. Grodzisk Mazowiecki)	Nie rozpoczęta	Mokry	40 ha	Nieużytki, dawne stawy, tereny wiejskie	Brak informacji
Kańczuga (gm. Jaworniki Polskie)	Zakończona	Suchy	62 ha	Tereny wiejskie	Nie przewidziano
Jasionka (gm. Jasionówka)	Zakończona	Mokry	2 ha	Tereny wiejskie	Nie przewidziano
Siódemka (gm. Zbuczyn)	Zakończona	Mokry	7 ha	Tereny wiejskie (również tereny PKP)	1 ha

Kluczbork, Ligota Górna. Projekt graficzny:

Kluczbork, Ligota Górna, zdjęcie pogładowe:

Chlebnia, gmina Grodzisk Mazowiecki, projekt graficzny:

Jasionka, gmina Jasionówka, zdjęcie poglądowe:

Siódemka, gmina Zbuczyn, zdjęcie poglądowe:

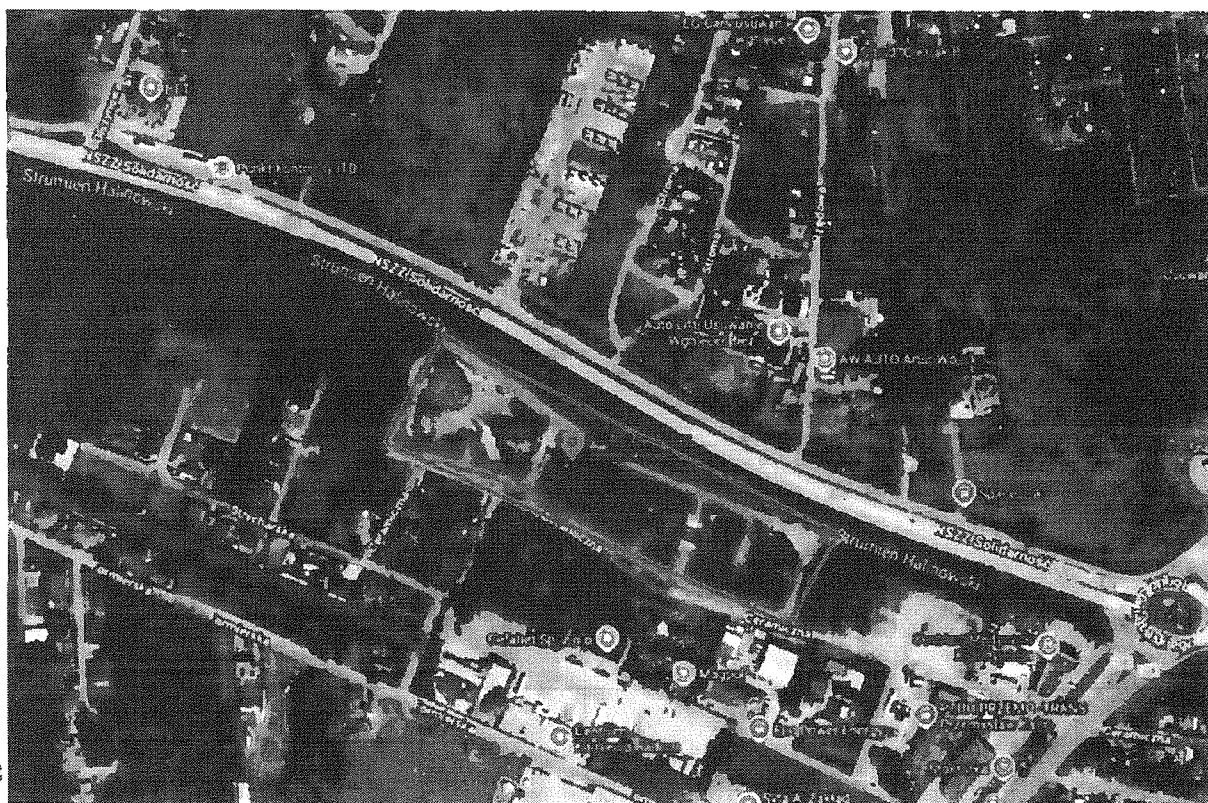
3. Wyjaśnienia dotyczące obszaru przeznaczonego na eksploatację zbiornika:

Przedstawiona przez Inwestora oraz Biuro Projektowe inwestycja na rzece Cerkiewiance stanowi przykład realizacji w obszarze dawnych stawów i nieużytków, gdzie powierzchnia eksploatacji została ograniczona do absolutnego minimum bez strefy deponii. Jest to sprzeczne ze skalą deponii oraz terenów eksploatacyjnych zaproponowanych przez Inwestora i Biuro Projektowe.

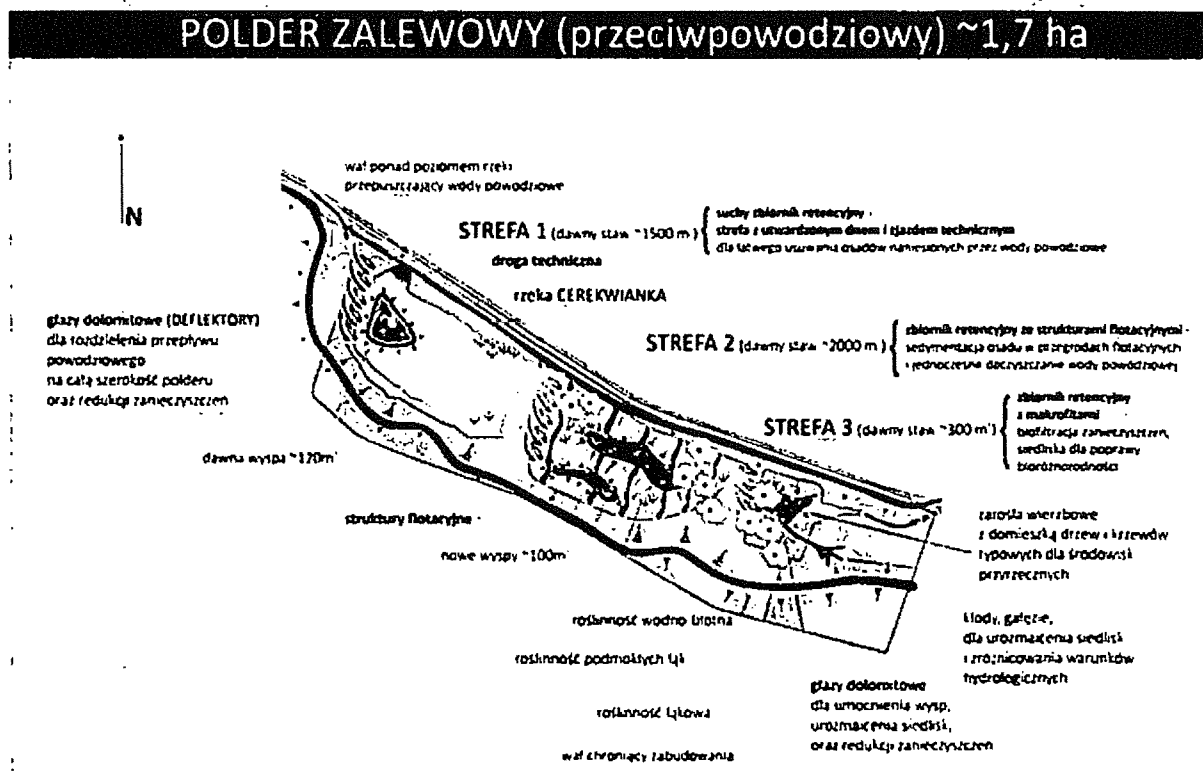
Tabela 2 – Charakterystyka Inwestycji zaproponowanej przez Inwestora oraz Biuro Projektowe

Nazwa zbiornika	Etap inwestycji	Typ zbiornika	Powierzchnia a zbiornika (przybliżona)	Tereny na których powstał zbiornik	Powierzchnia eksploatacyjna
Polder zlewowy na rzece Cerkiewiance	Zakończona	Mokry	1.7 ha	Dawne stawy, nieużytki, tereny miejskie	Brak

Polder zalewowy na rzece Cerkiewiance, zdjęcie poglądowe:

Polder zalewowy na rzece Cerkiewiance, projekt graficzny:

Zarówno inwestycje przedstawione przez Inwestora, jak i Biuro Projektowe w punktach 2 i 3 stanowią przykłady, w których ingerencja w prawo własności została ograniczona do absolutnego minimum. Realizacja zbiornika retencyjnego na rzece Brok, wraz z zaproponowaną strefą deponii i eksploatacji, jest nieporównywalna z inwestycjami wskazanymi przez Inwestora i Biuro Projektowe. Dalsza wewnętrzna analiza wykazała, że nie istnieją porównywalne inwestycje o tak dużej skali anomalii. Przytoczone inwestycje z punktów 2 i 3 stanowią całkowite przeciwieństwo projektu zbiornika na rzece Brok, ponieważ wykorzystują dawne stawy, nieużytki oraz tereny wiejskie, jednocześnie minimalizując ingerencję w otoczenie.

- **Wyjaśnienia dotyczące zasadności planowanych zasadzeń roślinnych:**
- **Wyjaśnienia dotyczące zasadności planowanych zasadzeń roślinnych:**

Bioróżnorodność nie może stanowić argumentu uzasadniającego planowaną powierzchnię inwestycji ani celu publicznego zamierzonego przedsięwzięcia, a tym samym nie może być podstawą do wywłaszczenia gruntów.

- **Wyjaśnienia dotyczące niezgodności z Miejskim Planem Zagospodarowania Przestrzennego oraz argumentacji prawnej:**

Tak jak zaznaczono w e wniosku z dnia 23.01.2025 r., niezgodność z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego nie stanowi przedmiotu wniosku, lecz jedynie wskazuje na różne koncepcje rozważane na etapie planowania inwestycji oraz jej przyszłego użytkowania. Na etapie planowania przewidziano wywłaszczenie gruntów na potrzeby strefy deponii oraz terenów eksploatacyjnych, natomiast w przyszłości Inwestor zamierza przeznaczyć te tereny na funkcje turystyczne z możliwością zabudowy, zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego.

- **Wyjaśnienia dotyczące zabezpieczenia terenu oraz roli decyzji środowiskowej:**

Zgodnie z argumentacją Inwestora oraz Biura Projektowego: "Cały teren przejęty pod budowę zbiornika będzie niezbędny do jego poprawnego funkcjonowania". Brak konieczności zajęcia terenu pod deponię oraz eksploatację na taką skalę został szczegółowo uzasadniony i poparty przykładami przedstawionymi w punktach 1,2 oraz 3 niniejszego wniosku, a także w poprzednich wnioskach z dnia 23 stycznia 2025 r. oraz 16 grudnia 2024 r.

Podsumowanie kluczowych wniosków:

Przykłady inwestycji przytoczonych przez inwestora oraz Biuro Projektowe,

nie znajdują odzwierciedlenia w skali planowanej inwestycji. Ich wykorzystanie wskazuje na brak przeprowadzenia rzetelnej analizy porównawczej. Dotychczas zrealizowane inwestycje, zdobyte doświadczenia oraz zastosowane rozwiązania powinny stanowić podstawę do oceny zasadności realizowanego przedsięwzięcia. Tymczasem porównywalne inwestycje zaprezentowane przez Inwestora oraz Biuro Projektowe charakteryzują się odmiennym podejściem i wskazują na anomalie przy planowaniu inwestycji na rzece Brok.

Dalsza wewnętrzna analiza wskazuje, że nie istnieją porównywalne inwestycje o takiej skali deponii oraz terenów eksploatacyjnych w relacji do powierzchni zbiornika. Dodatkowo, inwestycja zakłada jej realizację na terenach miejskich, a nie - jak ma to miejsce w przypadku innych porównywalnych inwestycji - głównie na terenach wiejskich, nieużytkach, dawnych stawach czy zwirowniach, co wiąże się ze znaczną ingerencją w własność prywatną.

- **Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 kwietnia 1995 r. (sygn. K 11/9 4) –**

Projekt nie spełnia wymogu adekwatności działań podejmowanych przez władze publiczne do zamierzonego celu. Nie uwzględnia również konieczności minimalizacji ingerencji w prawa właścicieli nieruchomości ani ograniczenia wywłaszczeń do absolutnego minimum niezbędnego do realizacji celu publicznego. Tym bardziej że Inwestor otrzymał koncepcje alternatywne oraz mógł skorzystać z przykładów dobrych praktyk i doświadczeń z potencjalnie porównywalnych inwestycji.

- **Stanowisku inwestora oraz Biura Projektowego,** w podsumowaniu Inwestora oraz Biura Projektowego stwierdzono: "Nieuwzględnienie miejsca składowania urobku z czaszy zbiornika podczas jego budowy oraz późniejszej eksploatacji może przyczynić się do powstania problemów i realnie zagrozić realizacji celów przedsięwzięcia". Twierdzenie to jest sprzeczne z doświadczeniami wynikającymi z porównywalnych inwestycji, które zostały zrealizowane w skali i formie niewymagającej tak rozległej ingerencji w prawo własności.

Co więcej, porównywalne inwestycje były realizowane na terenach wiejskich, obejmujących dawne stawy i nieużytki, podczas gdy w przypadku zbiornika na rzece

Brok planowane są rozległe strefy deponii i eksploatacji na obszarach miejskich. Ponadto realizacja podobnych inwestycji pozwoliła na znaczną minimalizację wywłaszczeń oraz ingerencji w nieruchomości prywatne, co dowodzi, że możliwe są mniej inwazyjne rozwiązania, które w mniejszym stopniu naruszają prawa właścicieli gruntów.

Podsumowując, przedstawiona inwestycja w swojej obecnej formie narusza fundamentalne zasady proporcjonalności i minimalizacji wpływu na własność prywatną, a także nie znajduje uzasadnienia w przedstawionych analizach i dotychczasowych doświadczeniach inwestycyjnych”.

Ustosunkowując się do uwag i wniosków ustalono co następuje:

Przedmiotowa inwestycja polega na budowie zbiornika przeciwpowodziowego. Wraz ze zbiornikiem musi powstać towarzysząca infrastruktura niezbędna do wykonania oraz funkcjonowania tego zbiornika. Inwestycja zatem, nie jest tylko i wyłącznie budową zbiornika, ale obejmuje również inne elementy niezbędne do wykonania oraz prawidłowego funkcjonowania zbiornika.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydawana jest dla inwestycji i powinna obejmować wszystkie elementy tej inwestycji tak jak to zostało wskazane w tym wypadku w złożonym wniosku oraz Raporcie o oddziaływaniu na środowisko i jego aneksach. Nie może być zatem mowy o jakichkolwiek nadużyciach, gdyż złożona dokumentacja obejmuje właśnie wszystkie elementy jakie są planowane do wykonania w ramach inwestycji. Wydawana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zawiera zapisy określające możliwe działania na wnioskowanym obszarze, i żadne inne działania na tym terenie nie zostaną wykonane w ramach inwestycji.

Zarówno Raport jak i kolejne Aneksy do raportu o nr od 1 do 4 zawierają bardzo szczegółowy opis planowanych działań. Dokumentacja zawiera zarówno część opisową, jak też graficzną przedstawiającą zagospodarowanie terenu inwestycji. W części opisowej raportu oraz późniejszych aneksach do raportu opisano w sposób szczegółowy projektowane rozwiązania techniczne. Należy zwrócić uwagę, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydawana jest na etapie przedprojektowym, co oznacza, że określa się w niej podstawowe założenia projektowe, które dopiero na etapie wykonywania projektu zostają uszczegółowione o konkretne rozwiązania techniczne.

Teren wokół zbiornika po stronie północno - wschodniej zostanie wykorzystany jako miejsce trwałego zdeponowania gruntu pochodzącego z wykopu zbiornika. Wykonanie deponii gruntu w tej lokalizacji pozwoli na znaczne ograniczenie spływu powierzchniowego wód z okolicznych użytków rolnych. W raporcie podkreślano, że tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Brok są użytkowane rolniczo praktycznie do samej skarpy rzeki. Brak jest jakiegokolwiek pasa buforowego, który ograniczałby spływ wód i nawozów z pól uprawnych do rzeki. Zaproponowana deponia stworzy właśnie taką strefę buforową - przez co spływ nawozów zostanie ograniczony. Deponia zlokalizowana w tym miejscu pełni ważną rolę w gospodarce zbiornika ograniczając napływ biogenów do jego wód.

Zaproponowane nasadzenia roślin mają na celu wprowadzenie bioróżnorodności do środowiska zbiornika i poprawy jego stanu. Nie mają one charakteru typowo leśnego, obszar nr 3 o charakterze łągi wierzbowego i topolowego pozwoli na stworzenie enklawy z roślinnością krzewiastą i drzewami w pobliżu cieku (i planowanego zbiornika). W rolniczej dolinie rzeki Brok brak jest takich miejsc, więc każdy taki teren będzie cenny przyrodniczo, pozwoli by zbiornik pełnił ważną funkcję ekologiczną w rolniczym krajobrazie doliny. Nasadzenia obejmują ograniczony obszar i mają na celu stworzenie w zbiorniku i jego strefie brzegowej odpowiednich siedlisk, które umożliwią sukcesję ekologiczną wartościowych gatunków roślin na tereny przyległe. Pozwoli to na wprowadzenie do zbiornika i na tereny przyległe pożądaných gatunków roślin i ograniczenie tym samym kolonizacji tych terenów

przez rośliny inwazyjne (które skutecznie wypierają roślinność naturalną). Teren deponii zostanie obsiany nasionami traw, by nie dopuścić do jej erozji.

Nasadzenia są elementem zbiornika traktującym go jako kompleksowe działania w środowisku i mającym na celu zapewnienie jak najlepszego funkcjonowania zbiornika w środowisku i ograniczenie jego potencjalnego niekorzystnego oddziaływania.

Tereny położone w północno-zachodniej części zbiornika zostały przeznaczone do obsługi zbiornika. Tereny te będą mogły być w przyszłości wykorzystane do wykonywania odmulania zbiornika. Technologia odmulania wymaga posiadania terenu położonego w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika, gdzie może być czasowo składany urobek z odmulania. Urobek ten jest półpłynny i wymaga odsączenia i przesuszenia przed jego dalszym transportem i utylizacją. Z tego też powodu część terenu położonego bezpośrednio przy zbiorniku przeznaczono do celów eksploatacji zbiornika. Tereny wokół zbiornika będą atrakcyjne dla okolicznych mieszkańców i nie wyklucza się, że z biegiem lat ich pierwotna funkcja rolnicza może zacząć ulegać zmianie. Przeznaczenie części terenu na planowane działania eksploatacyjne pozwoli zabezpieczyć się przed przekształceniem ich w tereny rekreacji czy zabudowy, przez co prace eksploatacyjne mogłyby być bardzo utrudnione.

Biorąc pod uwagę zarzut wystosowany przez Pana Zdzisława Wojtkowskiego a dokładnie dotyczący załącznika graficznego i niezgodności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego pragniemy wyjaśnić, że inwestycja prowadzona będzie zgodnie z ustawą z dnia 8.07.2010r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. 2010 Nr 143 poz. 963). Zgodnie z art. 13 ust. 2 w/w ustawy nie stosuje się przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zgodnie z w/w ustawą przejmowanie gruntów pod inwestycję od właścicieli prywatnych, odbywać się będzie za odszkodowaniem. Odszkodowanie to będzie odzwierciedlać realną rynkową wartość tych gruntów.

Inwestycja prowadzona jest zgodnie z trybem przewidzianym w Ustawie z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (zwanej dalej specustawą przeciwpowodziową), przez co zgodnie z art. 9 pkt 5 lit a specustawy przeciwpowodziowej, w związku z koniecznością przejęcia na rzecz Inwestora gruntów prywatnych, żeby nie narażać Inwestora na dodatkowe koszty związane z przejęciem gruntów konieczne jest ograniczenie do minimum ingerencji przestrzennej w grunty nienależące do Inwestora. Ukształtowanie czaszy zbiornika oraz infrastruktury towarzyszącej od samego początku planowania inwestycji było procedowane z uwzględnieniem możliwie jak najmniejszej ingerencji przestrzennej, nie jest możliwe zrealizowanie zakładanych celów inwestycji przy mniejszej ingerencji przestrzennej. Zgodnie z art. 23 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej „...jeżeli przejęta jest część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, inwestor jest obowiązany do nabycia, na wniosek właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego tej części nieruchomości”, przez co zalecane jest wprost uwzględnienie istniejącego układu działek ewidencyjnych w kształcie przedsięwzięcia, tak by uniknąć dzielenia niepotrzebnych działek i pozostawienia tzw. „resztówek”, do których przejęcia i wypłacenia odszkodowania zobowiązany byłby Inwestor. Uwzględnienie kształtu nieruchomości podczas planowania kształtu inwestycji, nie jest sprzeczne z zasadami prawidłowego projektowania, a wręcz przeciwnie jest nie tylko zalecane a wręcz niezbędne w celu ograniczenia kosztów inwestycji które będzie pokrywał Inwestor publiczny. Wrażenie o zaplanowaniu terenu w sposób nieracjonalny, z założeniem potencjalnie nieprzedstawionych wprost celów jest mylne.

Powierzchnia deponii wynika wprost z założonej pojemności zbiornika przeciwpowodziowego. Zaprojektowana deponia jest nasypem o maksymalnej możliwej wysokości, przy uzyskaniu odpowiednich nachyleń skarp wraz z uwzględnieniem

minimalizacji zajętości terenu. Tworzenie sztucznych wzniesień w celu rozdysponowania gruntu uzyskanego w wyniku robót ziemnych jest praktyką powszechną stosowaną w wielu gałęziach budownictwa nie tylko budownictwa wodnego. Jako przykład realizacji zbiornika kopanego w ramach którego konieczne jest takie rozdysponowanie mas zmiennych może posłużyć m. in. inwestycja zbiornika Kluczbork w Ligocie Górnej pod Kluczborkiem, zbiornik w miejscowości Chlebnia, gm. Grodzisk Mazowiecki, zbiornik przeciwpowodziowy Kańczuga, gm. Jawornik Polski i Kańczuga, zbiornik retencyjny Jasionka, gm. Jasionówka, zbiornik Siódemka, gm. Zbuczyn. Tworzenie analizy porównawczej jest bezcelowe, ponieważ wielkość i obszar deponii jest wprost uzależniony od ilości wydobytego materiału z czaszy zbiornika. Wielkość ta wynika z zakładanej pojemności zbiornika, a ta jest podyktowana parametrami hydrologicznymi zlewni, są to parametry dostosowane do lokalnych warunków a ich porównywanie w kontekście wielkości deponii nie ma sensu. Należy jedynie podkreślić że wielkość deponii jest dostosowana do wielkości zakładanej pojemności zbiornika przy uwzględnieniu istniejących warunków terenowych. Argument dotyczący zatrzymania spływu, jest jedynie dodatkowym argumentem przemawiającym za lokalizacją deponii w najbliższym sąsiedztwie zbiornika, nie ma być to jej podstawowa funkcja. Planowany zbiornik nie wymaga zabezpieczania przed spływem powierzchniowym na całej długości gdzie występuje potencjalne ryzyko jego występowania. Miejsce składowania urobku - deponia została zaprojektowana w sposób ograniczający zajętość terenu, możliwe jest stworzenie deponii niższej, o większej zajętości przestrzennej co wiąże się z koniecznością przejęcia dodatkowych gruntów. Transport materiałów ziemnych poza teren najbliższego sąsiedztwa zbiornika niepotrzebnie podnosi koszty inwestycji i nie jest racjonalny w aspekcie ekonomicznym inwestycji. Należy tutaj zaznaczyć że każda zmiana miejsce składowania urobku z czaszy zbiornika oznacza zakwalifikowanie tego miejsca jako terenu inwestycji. Zasadnym jest żeby wszystkie elementy inwestycji były zbliżone do siebie, co ogranicza możliwe negatywne oddziaływania jak przykładowo zwiększone emisje gazów i pyłów do powietrza powodowane przez maszyny budowlane i transportowe. Nie istnieją racjonalne rozwiązania alternatywne składowania gruntu z czaszy, ze względów ekonomicznych oraz oddziaływania na środowisko. Konieczność powstania deponii jest faktem, oddalanie jej od miejsca Inwestycji powoduje jedynie zwiększenie oddziaływania i kosztów inwestycji.

Przykładowa zajętość dla zbiornika bocznego realizowanego w ramach przedsięwzięcia pn.: „Budowa połderu zalewowego na rzece Cerekwiance”, realizowanego w ramach projektu „Adaptacja do zmian klimatu poprzez zrównoważoną gospodarkę wodną w przestrzeni miejskiej Radomia (LIFE14CCA/PL/000101)” wynosi: Całkowita zajętość terenu 2,7 ha, przy powierzchni czaszy 1,7 ha. Całkowita zajętość terenu uwzględnia, eksploatacyjne pasy dojazdowe oraz teren do obsługi zbiornika. Przedmiotowe przedsięwzięcie zakłada 21,6 ha całkowitej zajętości terenu przy powierzchni czaszy 9,7 ha. Stosunek całkowitej zajętości terenu do powierzchni czaszy zbiornika jest porównywalny, należy zaznaczyć że takie porównania niczemu nie służą ponieważ zagospodarowanie terenu zbiornika jest podyktowane indywidualnym uwarunkowaniom. Zbiornik kopany będzie ulegał częstszemu zamulaniu przez co teren wymagany do jego obsługi jest większy niż w przypadku innych zbiorników. Podstawową funkcją terenów eksploatacyjnych przejętych na cele budowy zbiornika, nie jest składowanie materiałów budowlanych, jest to jedynie funkcja dodatkowa. Podstawowym celem wykonania terenów obsługi zbiornika terenu położonego w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika, jest składowanie urobku z odmulania zbiornika. Urobek ten jest półpłynny i wymaga odsączenia i przesuszenia przed jego dalszym transportem i utylizacją. Wykorzystanie do tego celu terenów oddalonych od zbiornika, jedynie zwiększa koszty eksploatacji zbiornika oraz możliwość oddziaływania na powietrze związaną z transportem urobku. Teren eksploatacyjny zbiornika to bezsprzecznie część inwestycji konieczna do przyszłego jej poprawnego działania. Brak przewidzianych

rozwiązań w tym zakresie będzie skutkował uciążliwościami związanymi z brakiem możliwości odmulenia zbiornika, jego wypłyceniem i utratą pierwotnie zakładanych parametrów przez co uzyskania planowanych celów przedsięwzięcia.

Nasadenia służą wprowadzeniu bioróżnorodności poprzez wprowadzenie dodatkowych potencjalnych siedlisk na terenie obecnie silnie przekształconym antropogenicznie. Takie działania mają na celu przyspieszenie naturalnych procesów zarastania strefy biologicznie czynnej zbiornika. Przedsięwzięcie nie będzie oddziaływać na inne obszary poza bezpośrednim terenem zbiornika przez co rozszerzenie takich nasadzeń poza obszar przedsięwzięcia jest bezcelowe. Gatunki dobrane do nasadzeń będą stanowić możliwe potencjalne siedlisko fauny związanej z występowaniem obszarów wodnych. Należy zauważyć że na terenie tak silnie uregulowanej rzeki, na terenie rolniczym, praktycznie każde nasadzenie gatunków innych niż inwazyjne bezsprzecznie przyczynia się do rozwoju ekosystemu

Przywołany wprost art. 13 ust. 2 specustawy jest wykładnią uchylającą przepisy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Specustawa ze względu na swój nadrzędny charakter nad innymi ustawami reguluje proces administracyjny od samego jej początku aż do początku eksploatacji inwestycji, nie są to jedynie przepisy o pozyskiwaniu gruntów. Cały teren przejęty pod budowę zbiornika będzie niezbędny do jego poprawnego funkcjonowania. W ramach wydawanych decyzji i procesów administracyjnych dla przedmiotowego zbiornika, nie zmieniają się uwarunkowania podane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenów znajdujących się poza obszarem inwestycji.

Niewątpliwie budowa zbiornika spowoduje nacisk na wykorzystanie funkcji turystycznych terenów w pobliżu zbiornika. Zapisy takie nie są jednak w żaden sposób próbą zmiany przeznaczenia takich terenów i nie mają żadnych mocy administracyjnych do zmian takiego przeznaczenia. Sposób zagospodarowania terenów w pobliżu zbiornika jest i będzie przedmiotem przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i aktów wykonawczych do niej. W ramach procesów administracyjnych związanych z budową zbiornika nie będzie dochodzić do wykupu gruntu pod przyszłe zabezpieczanie terenów bez określonego celu. Cały teren przejęty pod budowę zbiornika będzie niezbędny do jego poprawnego funkcjonowania. Nigdzie nie zostało wykazane że Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie wydaje przedmiotową decyzję, w miejscu tym należy wyjaśnić że zgodnie z art. 77. ust 4 ustawy oś przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. W przypadku przedmiotowej decyzji organem tym jest Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego w Lublinie.

Odpowiadając wprost na wniosek o wyłączenie z zakresu „decyzji środowiskowej” obszarów znajdujących się poza lustrem wody, jest to skrajnie niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia musi uwzględniać wszystkie aspekty realizacji przedsięwzięcia jak również i jego eksploatacji, w tym należy rozumieć wszystkie roboty wykonywane w celu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia. Nieuwzględnienie miejsca składowania urobku z czaszy zbiornika podczas wykonywania jak i późniejszej eksploatacji może przyczynić się do powstania problemów podczas budowy oraz eksploatacji i realnie zagrażać celom realizacji przedsięwzięcia.

Ponadto wyjaśniam, iż Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku wydając decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach rozpatruje tylko i wyłącznie kwestie środowiskowe, do których jest kompetentny i właściwy.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz mając na względzie spełnienie wymogów w zakresie ochrony środowiska, orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

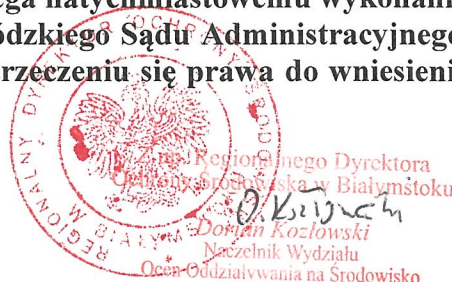
Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.). Wniosek powinien być złożony nie później, niż przed upływem 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Zgodnie z art. 72 ust. 4 ww. ustawy złożenie wniosku może nastąpić w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji środowiskowej, lub podmiot, na który została przeniesiona ta decyzja, otrzymali przed upływem terminu 6 lat od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, stanowisko, że realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz że aktualne są warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1, jeżeli było wydane.

Dane o niniejszej decyzji zostaną włączone do publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informację o środowisku i jego ochronie na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.).

Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Zwolnienie z opłaty skarbowej zgodnie
z art. 7 pkt 3 Ustawy o opłacie skarbowej
Marta Roszko – st. specjalista Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko

Załączniki:

1. Charakterystyka przedsięwzięcia.

Otrzymują:

1. Pan Michał Marszałek – pełnomocnik Inwestora;
2. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wysokiem Mazowieckiem;
4. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW w Lublinie;
5. pozostałe strony postępowania w trybie art. 49 Kpa (obwieszczenie);
6. a/a.